

Jurnalul Oficial

al Uniunii Europene

C 192

Ediția în limba română

Comunicări și informări

Anul 54

1 iulie 2011

Numărul informării

Cuprins

Pagina

I Rezoluții, recomandări și avize

REZOLUȚII

Comitetul Regiunilor

A 90-a sesiune plenară din 11 și 12 mai 2011

2011/C 192/01

Rezoluția Comitetului Regiunilor pe tema „Gestionarea impactului și consecințelor revoluțiilor din zona Mediteranei”

1

AVIZE

Comitetul Regiunilor

A 90-a sesiune plenară din 11 și 12 mai 2011

2011/C 192/02

Avizul Comitetului Regiunilor privind „Modernizarea politicii UE în domeniul achizițiilor publice: către o piață europeană a achizițiilor publice mai performantă”

4

2011/C 192/03

Avizul Comitetului Regiunilor privind politica de dezvoltare a UE în sprijinul creșterii favorabile incluziunii și al dezvoltării durabile — Sporirea impactului politicii de dezvoltare a UE

10

RO

Preț:
3 EUR

(continuare în pagina următoare)

<u>Numărul informării</u>	Cuprins (<i>continuare</i>)	Pagina
2011/C 192/04	Avizul Comitetului Regiunilor privind consolidarea răspunsului european în caz de dezastre	15
2011/C 192/05	Avizul Comitetului Regiunilor pe tema „PAC în perspectiva anului 2020: cum răspundem provocărilor viitorului legate de alimentație, resurse naturale și teritorii”	20

III *Acte pregătitoare*

Comitetul Regiunilor

A 90-a sesiune plenară din 11 și 12 mai 2011

2011/C 192/06	Avizul Comitetului Regiunilor pe tema „Pentru o politică europeană ambițioasă în favoarea sistemelor din domeniul calității produselor agricole”	28
2011/C 192/07	Avizul Comitetului Regiunilor pe tema „Pachetul privind laptele”	36

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

REZOLUȚII

COMITETUL REGIUNILOR

A 90-A SESIUNE PLENARĂ DIN 11 ȘI 12 MAI 2011

Rezoluția Comitetului Regiunilor pe tema „Gestionarea impactului și consecințelor revoluțiilor din zona Mediteranei”

(2011/C 192/01)

COMITETUL REGIUNILOR

întreaga regiune și exprima solidaritatea Comitetului cu cererile acestora privind democrația efectivă, pluralismul politic, libertățile fundamentale și respectarea drepturilor omului;

O criză umanitară este în curs

1. urmărește cu preocupare schimbările și incertitudinile din sudul Mediteranei și sprijină pe deplin procesul de reformă socială, economică și politică, care ar trebui să conducă la o democratizare efectivă, o nouă stabilitate a tuturor țărilor implicate și șanse reale pentru ca femeile și bărbații acestei zone să construiască pacea și prosperitatea; regretă și condamnă fără echivoc orice formă de violență și de abuz împotriva drepturilor omului din unele țări din zonă și solicită Uniunii Europene să acționeze de urgență pe măsura responsabilităților sale pentru sprijinirea tranzițiilor pașnice și democratice;

2. este preocupat de deplasarea refugiaților ca urmare a evenimentelor din Africa de Nord, care afectează direct statele membre și comunitățile lor locale care sunt situate mai aproape de regiune; prin urmare, subliniază necesitatea de a manifesta, fără întârziere, solidaritatea concretă și de a asigura măsurile de sprijin necesare, promise de Uniunea Europeană și de statele membre în Declarația Consiliului European din 11 martie 2011 și în concluziile Consiliului European din 24-25 martie 2011;

3. reamintește declarația Președinției CoR din 4 martie 2011 ⁽¹⁾ care se oferea să sprijine aspirațiile popoarelor din

4. observă, de asemenea, că un număr însemnat de persoane se deplasează spre UE din motive economice, politice sau sociale; recunoaște că unele dintre aceste persoane sunt strămutate ca rezultat al situației de urgență din regiune și că acestea pot avea pretenții legitime la azil sau protecție internațională; reamintește că dreptul la azil este garantat, printre altele, de Carta drepturilor fundamentale și corespunde obligațiilor ce revin UE și statelor membre în temeiul legislației internaționale;

5. recunoaște că instabilitatea politică și socială din sudul Mediteranei, însoțite de represiune, dificultăți economice în diferite sectoare, precum și continua deteriorare a mediului sunt forțe motrice importante ale migrării populației în și din regiune, care probabil va continua, deoarece tot mai mulți oameni fug din calea tulburărilor politice și a sărăciei;

Răspunsul imediat la criză

6. subliniază necesitatea de a da un răspuns imediat și urgent situației umanitare în curs de degradare, care să țină seama de drepturile fundamentale și de situațiile individuale ale persoanelor în cauză; consideră că acest răspuns necesită o abordare coordonată din partea UE, a statelor membre și a autorităților de nivel sub-național, reiterând totodată ideea că experiența orașelor și regiunilor din întreaga UE în materie de răspuns în situații de urgență și protecție civilă se pune la dispoziția instituțiilor UE, agențiilor și statelor membre; această abordare ar trebui să implice, de asemenea, și societatea civilă organizată, astfel încât să se valorifice contactele directe dintre oameni din țările implicate;

⁽¹⁾ CdR 113/2011

7. cheamă la o solidaritate reală și adevărată cu statele membre și comunitățile afectate în modul cel mai direct de fluxurile de migrație, bazată pe o alocare corectă a responsabilităților operaționale și financiare înscrise în tratate, în sensul articolului 80 din TFEU și îndeamnă UE și statele membre să continue să adapteze permanent aceste măsuri în funcție de evoluția situației, luând în considerare necesitățile populațiilor migrante sau strămutate și comunitățile care le acordă asistență;

8. invită autoritățile locale și regionale din UE să sprijine un plan de acțiune privind partajarea sarcinilor, pentru a ajuta refugiații să se reazeze în regiune, și să constituie un fond de solidaritate, pentru a face față presiunilor umanitare provocate de criză și îndeamnă statele membre să-și activeze mecanismul prevăzut în Directiva Consiliului 2001/55/CE (privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflux masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri), pe baza principiului solidarității între statele membre, și să demonstreze angajarea reală a UE în favoarea principiului solidarității și a partajării responsabilității;

9. în așteptarea punerii la dispoziție a fondurilor corespunzătoare, solicită ca instrumentele financiare existente să permită mobilizarea rapidă a resurselor în zonele afectate, pentru a face față situațiilor de urgență cauzate de afluxul de imigranți;

10. propune introducerea unor măsuri compensatorii pentru a ajuta zonele cele mai afectate de situațiile de urgență, cu scopul de a echilibra pierderile enorme și impactul negativ asupra economiilor locale, în special în sectoare-cheie, cum ar fi turismul și pescuitul;

11. în acest context, sugerează ca Directiva Consiliului 2001/55/CE să fie revizuită în sensul de a defini mai clar „afluxul masiv” de imigranți, eventual definindu-l în raport cu populația țării de primire;

12. subliniază că toate măsurile luate de statele membre trebuie să fie în conformitate cu legislația UE, respectând principiile de bază ale Tratatului de la Schengen, care garantează libera circulație a persoanelor în cadrul UE – fiind astfel un element esențial al realizării integrării europene – și apărând drepturile fundamentale ale omului astfel cum sunt precizate în instrumentele legislației internaționale și în tratatele UE, în special Carta drepturilor fundamentale;

13. salută propunerile Comisiei Europene privind menținerea caracterului comunitar al sistemului Schengen menite a asigura că răspunsurile necesare ale sistemului Schengen la evenimentele externe se bazează pe norme europene comune și transparente și că nu restricționează nejustificat cooperarea transfrontalieră existentă;

Un răspuns pe termen lung

14. este mai conștient decât oricând de necesitatea presantă de a elabora politici comune cuprinzătoare de imigrare și azil, bazate pe solidaritate și pe o partajare corectă a responsabilităților; subliniază că autoritățile locale și regionale ar trebui cu prioritate să se implice în politicile privind migrația legală și integrarea migranților;

15. insistă asupra faptului că ar trebui să se facă toate eforturile pentru a contracara migrația ilegală și efectele sale secundare, în special traficul de persoane; sprijină încheierea de acorduri de readmisie între UE și țările din regiune; solicită o revizuire a mandatului și rolului Frontex, inclusiv o consolidare a resurselor sale financiare, tehnice și umane pentru a supraveghea frontierele UE, inclusiv coastele Mediteranei;

16. se alătură cererilor de revizuire a actualei legislații privind azilul, în special a mecanismului prin care se determină statul membru responsabil de examinarea cererilor de azil, și îndeamnă instituțiile UE și statele membre să continue activitatea în scopul instituirii unui sistem comun european de azil și așteaptă de la Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO) să acorde celor mai expuse state membre un sprijin semnificativ în materie de gestionare a migrației;

17. este convins că democrația bazată pe alegeri libere și corecte, statul de drept, precum și administrațiile locale și regionale eficiente și democratice reprezintă condiții prealabile pentru stabilitate și dezvoltare politică și economică și joacă un rol crucial în posibilitatea dată cetățenilor de a-și cultiva competențele în propria lor țară;

18. subliniază utilitatea practică a programelor de consolidare a capacității în contextul extinderii și a politicilor europene de vecinătate și, luând ca exemplu programul pilot al Instrumentului pentru administrația locală⁽²⁾, sugerează elaborarea unor inițiative echivalente pentru țările din sudul Mediteranei, pentru a sprijini consolidarea capacităților la nivel local și regional;

19. observă legătura dintre migrație și politicile de dezvoltare și constată necesitatea de a elabora politici în sprijinul creării în regiune a unor condiții economice și sociale care să garanteze un viitor durabil populațiilor locale, descurajând astfel tentația migrării; în special, consideră esențiale reducerea sărăciei și crearea de locuri de muncă pentru tână generație și, în consecință, îndeamnă la valorificarea deplină a resurselor și experienței UE pentru a sprijini educația și formarea profesională în aceste țări;

(2) CoR cooperează deja strâns cu Comisia Europeană pentru sprijinirea acestui program pilot, care în prezent se limitează la țările candidate și potențial candidate.

20. subliniază importanța intensificării comerțului și a creșterii investițiilor în aceste țări, precum și a acordării de facilități pentru microcredite, în vederea înființării de mici întreprinderi, ca mijloc de sprijinire a creșterii economice și de reducere a sărăciei în aceste țări creând; un comerț mai intens cu Africa de Nord ar fi și în avantajul Europei, având drept consecință crearea de numeroase locuri de muncă pentru europeni și creștere economică pentru UE; în consecință, propune un efort comun pentru îndepărtarea barierelor comerciale existente;

21. își exprimă convingerea că Uniunea pentru Mediterana (UfM) ar putea juca un rol important în abordarea chestiunii migrației și a implicațiilor sale, dacă ar fi investită cu voință politică și resursele necesare de către toate părțile implicate; în acest sens, subliniază contribuția pe care o poate aduce Adunarea autorităților locale și regionale din zona euromediteraneană (ARLEM), facilitând cooperarea și schimbul de cunoștințe între autoritățile locale și regionale; recomandă ca ARLEM să analizeze cu atenție situația și să includă printre prioritățile sale formularea răspunsurilor adecvate la evenimentele în desfășurare și să ia măsurile necesare, în limitele sferei sale de competență, pentru a sprijini activ procesul de democratizare din țările respective;

22. observă că diplomația la nivel local și regional poate ajuta la promovarea și consolidarea proceselor de democratizare aflate în desfășurare, la implicarea publicului larg și la îmbunătățirea relațiilor dintre populație și guverne;

23. recomandă Comisiei Europene să ia măsuri astfel încât în viitoarele sale inițiative politice ⁽³⁾ să fie pregătit terenul pentru elaborarea de răspunsuri cuprinzătoare, care să acorde atenție inclusiv rolului și contribuției autorităților locale și regionale și dezvoltării de noi sinergii între politicile privind imigrarea și azilul, acțiunea externă și dezvoltarea, în strânsă interacțiune cu nivelul local și regional;

24. îl mandatează pe președintele CoR să aducă la cunoștință prezenta rezoluție următorilor: președintelui Consiliului European, Parlamentului European, Comisiei Europene, Președinției ungare a Consiliului UE, Serviciului European de Acțiune Externă, Înaltului Comisariat ONU pentru Refugiați, Comitetului Economic și Social European, Copreședinției și Secretariatului UfM, Adunării parlamentare a UfM și ARLEM.

Bruxelles, 12 mai 2011

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO

⁽³⁾ Cum ar fi de exemplu: Analiza Politicii europene de vecinătate, raportul anual privind migrația și azilul, Comunicarea privind o solidaritate sporită în cadrul UE, Comunicarea privind migrația și mobilitatea pentru dezvoltare, precum și cea privind abordarea globală a migrației.

AVIZE

COMITETUL REGIUNILOR

A 90-A SESIUNE PLENARĂ DIN 11 ȘI 12 MAI 2011

Avizul Comitetului Regiunilor privind „Modernizarea politicii UE în domeniul achizițiilor publice: către o piață europeană a achizițiilor publice mai performantă”

(2011/C 192/02)

COMITETUL REGIUNILOR:

- salută faptul că, în viziunea Comisiei, IMM-urile sunt coloana vertebrală a economiei UE și își exprimă opinia că un acces adecvat al IMM-urilor la procedurile de ofertare este de o importanță esențială pentru menținerea gradului de ocupare al forței de muncă. De aceea este important ca obstacolele întâmpinate de IMM-uri în cadrul procedurilor de ofertare să fie, pe cât posibil, înlăturate;
- recomandă Comisiei să stimuleze posibilitatea solicitării de către ofertanții înscrși, la nivel național, a unor așa-zise pașapoarte pentru achiziții publice (de preferință sub forma unui sistem electronic de înregistrare), uniformizându-se conținutul și modul de utilizare al acestora. Pașaportul dovedește că un întreprinzător posedă declarațiile și documentele justificative care se cer adesea în cadrul unei proceduri de ofertare de către autoritățile contractante. Prin solicitarea unui astfel de pașaport o singură dată, întreprinzătorul nu mai trebuie să prezinte de fiecare dată aceleași declarații și documente. Astfel se realizează o economie considerabilă de timp și de resurse, în cazul în care un întreprinzător ia parte adesea la proceduri de ofertare;
- pune mare preț pe posibilitatea de a realiza obiectivele în materie de inovare, de durabilitate, de protecția mediului și cele sociale prin intermediul achizițiilor publice. Atingerea acestor obiective este însă limitată de criteriul conform căruia cerințele și criteriile la care sunt supuși participanții trebuie să aibă legătură cu obiectul achiziției publice. Ca urmare, ar trebui să se renunțe la cerința legăturii cu obiectul contractului.

Raportor

dl Henk KOOL (NL-PSE), membru al Consiliului executiv al orașului Haga

Document de referință

Cartea verde a Comisiei privind modernizarea politicii UE în domeniul achizițiilor publice: Către o piață europeană a achizițiilor publice mai performantă

COM(2011) 15 final

I. OBSERVAȚII CU PRIVIRE LA PROPUNERE

1. Comitetul salută publicarea de către Comisia Europeană a „Cărții verzi privind modernizarea politicii UE în domeniul achizițiilor publice. Către o piață europeană a achizițiilor publice mai performantă”, în care acordă atenție observațiilor transmise de autoritățile locale și regionale și de diverse servicii care desfășoară achiziții publice pe teme ca reducerea costurilor, modernizarea, clarificarea și simplificarea directivelor privind achizițiile publice.

2. Comitetul este de părere că Directiva 2004/18/CE, numită în cele ce urmează „directiva”, intră prea mult în detalii în anumite domenii și recomandă Comisiei simplificarea pe cât posibil a acestei directive.

3. Pe de altă parte, Comitetul recomandă clarificarea directivei acolo unde este nevoie. Curtea de Justiție a Uniunii Europene a adus precizări privind unele puncte esențiale ale directivei. Comitetul consideră că este extrem de oportună codificarea principalelor dispoziții legislative din jurisprudență fără restricționări suplimentare și insistă ca, pentru servicii din categoria B, subvenții, tranzacții de bunuri imobiliare și contracte cu o valoare mai mică decât pragurile stabilite, să nu se aplice obligația unor proceduri de atribuire a contractelor și nici obligația transparenței, dacă nu sunt la mijloc interese transfrontaliere.

4. Comitetul consideră că, pentru realizarea unei piețe interne care să funcționeze în mod optim, este importantă stimularea profesionalității, atât de partea autorităților contractante, cât și de partea actorilor pieței. Comitetul îi recomandă Comisiei să înființeze sau să comisioneze înființarea unor centre de cunoaștere naționale, puse în legătură de un centru de cunoaștere european. Aceste centre ar trebui înființate în cadrul structurilor naționale deja existente. Astfel de centre ar putea ajuta totodată autoritățile contractante să realizeze concret obiectivele din domeniul inovării, achizițiilor publice sociale, durabilității și protecției mediului. Utilizarea unor astfel de centre nu ar trebui să fie obligatorie. Autoritățile locale trebuie să aibă libertatea de a alege în această privință.

II. RECOMANDĂRI**Întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile)**

5. Comitetul salută faptul că, în viziunea Comisiei, IMM-urile sunt coloana vertebrală a economiei UE și își exprimă opinia că un acces adecvat al IMM-urilor la procedurile de ofertare este de o importanță esențială pentru menținerea gradului de ocupare a forței de muncă. De aceea, este important ca obstacolele întâmpinate de IMM-uri în cadrul procedurilor de ofertare să fie, pe cât posibil, înlăturate.

6. Trebuie să se reducă cât mai mult posibil costurile suportate de întreprinderi pentru participarea la o procedură de ofertare. De aceea, Comitetul este de acord cu propunerea Comisiei de a se accepta în cât mai mare măsură declarațiile pe propria răspundere ale concurenților și de a se solicita documentele originale numai ofertanților selectați sau ofertantului câștigător.

7. Comitetul recomandă Comisiei să stimuleze posibilitatea solicitării de către ofertanții înscrși, la nivel național, a unor așa-zise pașapoarte pentru achiziții publice (de preferință sub forma unui sistem electronic de înregistrare), uniformizându-se conținutul și modul de utilizare al acestora. Pașaportul dovedește că un întreprinzător posedă declarațiile și documentele justificative care se cer adesea în cadrul unei proceduri de ofertare de către autoritățile contractante. Prin solicitarea unui astfel de pașaport o singură dată, întreprinzătorul nu mai trebuie să prezinte de fiecare dată aceleași declarații și documente. Astfel se realizează o economie considerabilă de timp și de resurse, în cazul în care un întreprinzător ia parte adesea la proceduri de ofertare. Un asemenea pașaport pentru achiziții publice poate fi valabil numai o anumită perioadă, deoarece certificatele pe care se bazează au o valabilitate limitată, iar acest lucru reprezintă un avantaj pentru credibilitatea pașaportului. Un astfel de sistem există pe alocuri la nivel local, experiențele utilizării lui fiind pozitive. Natura pașaportului pentru achiziții publice presupune că acesta nu generează costuri importante.

8. Comasarea inutilă a contractelor de către mai multe autorități contractante și comasarea contractelor de naturi diferite nu este o idee bună, deoarece contractele mai ample ar putea presupune criterii mai stricte. Prin urmare, Comitetul recomandă Comisiei Europene să sensibilizeze autoritățile contractante cu privire la faptul că aceasta constituie o problemă pentru IMM-uri și să sublinieze importanța împărțirii pe loturi în expunerea de motive sau într-un document politic corespunzător.

9. Este în beneficiul IMM-urilor să existe mai multe posibilități de utilizare a procedurii negociate. Procedura oferă un anumit grad de flexibilitate atât autorităților contractante, cât și ofertanților. În fond, IMM-urile se concentrează pe cunoașterea produsului sau serviciului pe care îl oferă și nu pe procedura de ofertare. Comitetul solicită Comisiei să permită folosirea procedurii negociate ca procedură standard. Acest lucru ar trebui reglementat în mod similar cu prevederile Directivei 2004/17/CE (Directiva privind utilitățile publice), care permite autorității contractante să aleagă procedura de atribuire a contractului considerată a fi cea mai potrivită pentru achiziția publică în cauză. Comitetul recomandă simplificarea tuturor procedurilor paralele.

10. Actuala procedură restrânsă poate avea dezavantaje pentru IMM-uri. În prima fază a procedurii restrânse, adică în faza de selecție, nu pot fi exprimate în prezent decât cerințe și criterii cu privire la întreprindere. Criteriile de selecție constau în general în dovezile aduse de agenții economici privind rezultatele și experiența în domeniu. În general, este posibil ca întreprinderile mai mari să fi realizat mai multe proiecte decât IMM-urile, pot prezenta mai multe referințe și au astfel o șansă mai mare de a fi selectate. Comitetul recomandă de aceea ca, în prima fază a procedurii restrânse, să fie permisă și evaluarea conform (anumitor) criterii de atribuire.

Flexibilitatea

11. Comitetul recomandă permiterea unui nivel mai ridicat de flexibilitate în procedurile de ofertare.

12. Dreptul achizițiilor publice este complex; participanții au posibilități reduse de a corecta eventualele omisiuni din oferte. Această situație este determinată, printre altele, de jurisprudența (națională) și de opțiunile autorității contractante în cadrul documentației privind licitația respectivă. De aceea, Comitetul recomandă să se precizeze în noua directivă sau în expunerea de motive la aceasta ce omisiuni pot fi rectificate de participanți și ce completări sau modificări sunt permise.

13. O autoritate contractantă poate avea nevoie ca, în cursul procedurii de ofertare, în urma întrebărilor participanților, să opereze o modificare sau să-și adapteze cererea de ofertă. În cazul unei modificări substanțiale a cererii de ofertă trebuie, în prezent, să se oprească procedura de ofertare și să se prezinte o nouă cerere. De aceea, Comitetul recomandă crearea unei metode simple, prin care autoritățile contractante își pot modifica cererea, cum ar fi o rectificare oficială cu o prelungire scurtă a termenului de depunere a înscrierilor.

14. În cursul procedurii, autoritatea contractantă poate constata că a omis un aspect pe care dorește să-l modifice, dar care nu poate fi calificat drept imprevizibil și necesar. Comitetul consideră, de aceea, că este oportun ca prevederea actuală privind modificările ulterioare să fie flexibilizată. Se poate avea în vedere să se permită ca un anumit procent din cererea inițială să fie considerat drept sarcină adițională a ofertantului care a câștigat inițial procedura, fără să fie nevoie să se îndeplinească condițiile articolului 31 al directivei.

15. Comitetul solicită Comisiei să prevadă, în noua directivă, o definiție mult mai flexibilă a acordurilor-cadru. Contractele-cadru ar trebui reglementate în același mod precum în Directiva privind utilitățile publice. Durata contractului și cerința ca, în cazul acordurilor-cadru, să fie necesari numai doi furnizori în cazuri excepționale, ar trebui suprimate ca nefiind necesare.

Stimularea inovării, achizițiile publice cu caracter social, durabilitatea și protecția mediului realizate prin achiziții publice

16. Comitetul este satisfăcut de atenția acordată de Comisie în Cartea verde realizării obiectivelor în materie de protecție a

mediului, de favorizare a incluziunii sociale, de îmbunătățire a accesului pentru persoanele cu dizabilități și de consolidare a inovării.

17. Comitetul insistă asupra faptului că succesul Strategiei Europa 2020 depinde în foarte mare măsură de modul în care autoritățile regionale și locale reușesc să pună în aplicare noile soluții inovatoare stabilite ca obiective ale inițiativelor emblematice. Noile practici inovatoare nu iau naștere de la sine. Modernizarea regulilor de atribuire a contractelor de achiziții publice trebuie să îmbunătățească capacitatea de adaptare strategică și activitatea autorităților regionale și locale și a altor entități publice în calitate de creatori de soluții noi.

18. Comitetul insistă asupra faptului că modernizarea procedurilor de achiziție publică trebuie să ducă la un rol mai important al sectorului public în promovarea inovării. Trebuie create condițiile care să permită realizarea unor proiecte de dezvoltare de mare anvergură, în valoare de mai multe milioane de euro, care să abordeze provocările sociale complexe și să se deruleze prin intermediul unor consorții care își asumă riscurile aferente. Atât autoritățile locale, cât și ceilalți operatori publici trebuie să dispună de posibilitatea de a înființa, pe cheltuiala lor, asemenea consorții care să reunească competențele necesare, puse la dispoziție de întreprinderi sau alte organizații. Desfășurarea normală a unor astfel de achiziții publice competitive este dificilă sau chiar imposibilă. Dacă se intenționează crearea unor structuri cu totul noi, ar trebui să fie posibil ca, pe calea negocierilor, să se reunească competențe diferite și mai ales să se permită participarea unor întreprinderi mici, fără să se țină seama de reglementările privind achizițiile publice.

19. Comitetul pune mare preț pe posibilitatea de a realiza obiectivele în materie de inovare, de durabilitate, de protecția mediului și cele sociale prin intermediul achizițiilor publice. Atingerea acestor obiective este însă limitată de criteriul conform căruia cerințele și criteriile la care sunt supuși participanții trebuie să aibă legătură cu obiectul achiziției publice. Ca urmare, ar trebui să se renunțe la cerința legăturii cu obiectul contractului. Autoritățile contractante ar putea astfel stabili singure dacă abandonează legătura cu obiectul contractului pentru aceste aspecte și ce criterii doresc să folosească, având în vedere diferențele mari dintre condițiile din statele membre. Comitetul recomandă adoptarea acestei abordări în noua directivă.

20. Comitetul împărtășește opinia Comisiei Europene, conform căreia autoritățile publice pot contribui în mod substanțial la realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020, utilizând puterea lor de cumpărare în sensul unor achiziții de bunuri și servicii cu o „valoare societală” mai mare, de exemplu având în vedere stimularea inovării, respectul pentru mediu și combaterea schimbărilor climatice, reducerea consumului de energie, îmbunătățirea pieței forței de muncă, a sănătății publice și a condițiilor sociale, sau promovarea egalității prin îmbunătățirea incluziunii grupurilor de persoane dezavantajate. Trebuie găsit un echilibru între obiectivele sus-menționate, obiectivitate și nediscriminare, care să favorizeze concurența loială și accesul echitabil al IMM-urilor. În plus, autoritățile locale și regionale ar trebui să dispună de posibilitatea de a impune, în cadrul achizițiilor publice, criterii mai stricte decât

cele prevăzute de normele minime ale UE, fără să aducă atingere liberei concurențe. Cu toate acestea, Comitetul recomandă Comisiei ca, la elaborarea noii directive privind achizițiile publice, să ofere autorităților contractante un anumit grad de libertate de opțiune. Acest obiectiv poate fi atins, pe de o parte, cerând autorităților publice să promoveze anumite servicii cu „valoare societală” în achizițiile lor, dar oferindu-le, pe de altă parte, posibilitatea de alegere a uneia sau mai multor opțiuni dintr-o listă.

21. Comitetul îi propune Comisiei să sporească nivelul de sensibilizare și să elaboreze noi căi de promovare a recrutării șomerilor pe termen lung, a persoanelor cu dizabilități și a stagiarilor la nivelul UE. De exemplu, autoritățile contractante pot să specifice, dacă doresc, în documentația licitației, drept criteriu sau condiție de atribuire faptul că întreprinderea căreia i se va atribui contractul trebuie să folosească un anume procent din valoarea contractului pentru includerea acestor grupuri-țintă, fie în executarea contractului, fie în alt context, în interiorul întreprinderii. Astfel de cerințe trebuie să rămână adoptabile pe bază voluntară la nivelul UE, iar autoritățile locale și regionale trebuie să-și păstreze un nivel maxim de flexibilitate pentru a specifica diferitele obiective politice pe care doresc să le realizeze în cadrul unei proceduri de ofertare, concentrându-se totodată pe obținerea celui mai bun raport valoare-preț.

22. Comitetul consideră că criteriul de atribuire a contractului ofertantului celui mai avantajos din punct de vedere economic reprezintă un instrument foarte potrivit pentru realizarea obiectivelor în materie de inovare, durabilitate, protecție a mediului și de achiziții publice sociale. La întrebarea Comisiei dacă criteriul „prețului celui mai scăzut” pentru anumite categorii trebuie suprimat, Comitetul răspunde negativ. Și în cadrul acestui criteriu, obiectivele menționate pot juca un rol, în speță sub forma unor condiții minime. Autoritățile contractante trebuie să poată face o alegere în acest sens, în funcție de subiectul achiziției publice. În plus, serviciile contractante trebuie să realizeze adesea și un obiectiv de economisire, care trebuie, la rândul lui, cuprins în decizia privind criteriul de atribuire.

23. Pentru autoritățile contractante nu este întotdeauna posibil să supravegheze aplicarea în practică a criteriilor de atribuire în întregul lanț de aprovizionare. De exemplu, este dificil de controlat dacă în procesul de producție într-o țară terță s-a făcut uz de munca unor copii. Comitetul cere Comisiei să studieze această problemă.

Noi proceduri

24. Comitetul recomandă includerea în noua directivă a mai multor proceduri noi. Este vorba despre o așa-numită piață pentru serviciile din categoria A, despre un model de „alegere cetățenească” și despre o procedură pentru contracte caracterizate printr-o mare volatilitate a prețurilor.

25. Piață pentru serviciile din categoria A: Sistemul funcționează în prezent în anumite state membre pentru serviciile din categoria B, după cum urmează: nu se demarează o procedură de ofertare pentru un întreg contract-cadru, ci se publică fiecare porțiune separată de contract pe o așa-numită „piață” (digitală). Pe această piață sunt plasate deci foarte multe cereri de ofertă separate, iar firmele interesate pot reacționa la orice contract în parte. Pentru fiecare contract, se stabilește o

ierarhie în funcție de prețul de ofertă comunicat. Apoi sunt studiate și evaluate aspectele de calitate ale primilor cinci ofertanți cu prețurile cele mai scăzute. Participantul cu oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic din cele cinci oferte analizate primește contractul. Avantajul unei asemenea piețe este că acest sistem sporește șansele pentru independenței fără personal angajat. Se propune elaborarea unui sistem similar și pentru serviciile din categoria A.

26. Modelul „alegerii cetățenești”: Așa-numitul model al alegerii cetățenești este o procedură care propune soluții în cazul achizițiilor publice în care libertatea de alegere a cetățeanului pentru o anumită întreprindere este importantă. Această problemă apare, printre altele, în cazul contractelor privind asigurarea de servicii personale. Acesta este un sistem în cadrul căruia tuturor participanților care întrunesc condițiile de calitate și sunt de acord cu un preț (maxim) stabilit de serviciul contractant li se atribuie un contract-cadru. Cetățeanul alege apoi organizația la care face apel pentru serviciile personale dorite.

27. Procedura aplicabilă în cazul prețurilor fluctuante: În cadrul anumitor piețe, cum este piața energiei, există fluctuații rapide ale prețurilor. În cazul unor astfel de contracte, este de dorit ca termenul limită să fie cât mai scurt posibil, având în vedere că ofertele participanților la procedură se bazează pe prețul de piață al energiei în ziua înscrierii la procedura de ofertare. Se propune includerea în noua directivă a unui termen limită adaptat pentru acest tip de piețe.

Modificarea pragurilor minime

28. Comitetul salută evaluarea de către Comisie a nivelului pragurilor și recomandă să se analizeze în cazul căror praguri se manifestă și interese ale altor state membre. Acest lucru ar implica stabilirea unor praguri pentru bunuri și servicii mult mai ridicate decât cele utilizate în prezent. În cazul în care este demonstrabil că nu este vorba de interese dinafara statului, serviciile contractante ar putea fi scutite de obligația unei proceduri de ofertare europene. Comitetul este de părere că necesitatea unor praguri semnificativ mai mari trebuie să fie inclusă în orice renegociere a Acordului OMC privind achizițiile publice.

Principiul transparenței

29. Observație generală: Nu este întotdeauna clar dacă se poate vorbi de interese transfrontaliere. Stabilirea acestui lucru necesită, în multe cazuri, o cercetare de piață, ceea ce presupune iarăși costuri suplimentare pentru serviciile contractante. Este de dorit o clarificare, pentru a oferi serviciilor contractante mai multă siguranță cu privire la conținutul conceptului de „transfrontalier”. De aceea, Comitetul recomandă Comisiei să întocmească o listă a subiectelor sau a piețelor în cazul cărora sunt implicate interese transfrontaliere. Ar trebui făcută și diferența între cazurile în care acest concept se aplică procedurilor din întregul stat sau numai regiunilor de frontieră.

30. La întrebarea Comisiei dacă autorităților contractante ar trebui să li se impună – în cazul unor contracte mai mari – să prezinte caietul de sarcini în mai mult decât o singură limbă și/sau să accepte oferte într-o limbă străină, Comitetul răspunde negativ. Aceasta ar spori considerabil sarcina administrativă, iar rezultatul urmărit – promovarea ofertelor din străinătate – ar rămâne probabil foarte modest.

31. Contracte încheiate sub pragurile europene: În opinia Comitetului, contractele încheiate sub pragurile europene nu ar trebui să intre sub incidența conceptului de „transfrontalier”, deoarece practica din momentul de față arată că numai în cazul unui număr foarte redus de contracte care depășesc pragurile europene participă la proceduri și ofertanți din alte state. Comitetul îi recomandă Comisiei să efectueze o analiză pentru a obține date în acest sens. În funcție de aceste date, se poate stabili dacă, din principiu, contractele aflate sub pragurile europene trebuie să intre în sfera de aplicare a conceptului „transfrontalier”.

32. Contractele excluse: Nu este clar în ce măsură principiul transparenței joacă un rol în cazul contractelor excluse. În cazul anumitor excepții este mai ușor de făcut legătura, ca de exemplu în cazul concesiunilor pentru servicii, în timp ce pentru alte excepții, cum ar fi contractele de muncă și tranzacțiile imobiliare, principiul transparenței nu ar trebui să fie aplicabil. Comitetul solicită Comisiei să clarifice pentru care dintre contractele excluse se aplică principiul transparenței.

33. Serviciile din categoria B: Comitetul recomandă ca serviciilor care, după evaluarea listelor de servicii din categoria A și B, sunt plasate în categoria B să nu li se aplice principiul transparenței și propune includerea acestei prevederi în noua directivă.

Reclasificarea serviciilor din categoria A și B

34. Comitetul solicită menținerea distincției actuale între categoriile de servicii A și B. Lista de servicii din categoria B este rezervată pentru domenii în care nu poate fi vorba de concurență transfrontalieră sau pentru obiecte care includ o componentă atât de personală încât nu este de dorit lansarea unei proceduri europene, așa cum este cazul serviciilor medicale și sociale. În asemenea situații, încrederea autorității contractante și a utilizatorului/pacientului în partea responsabilă pentru execuția contractului este esențială. Acestea sunt adesea criterii subiective, care nu își găsesc locul într-o procedură de ofertare. Comitetul solicită Comisiei să transfere în categoria B serviciile de tip A care nu se pretează comerțului transfrontalier, solicitând în plus Comisiei să elaboreze instrumente care să permită autorităților locale și regionale să determine mai ușor dacă anumite contracte de achiziții publice cad sub incidența serviciilor de tip A sau B, menționate în anexă.

35. Comitetul insistă asupra evaluării de către Comisie a listei de coduri din Vocabularul comun privind achizițiile publice(CPV), deoarece acestea și serviciile asociate acestora sunt greu de înțeles și sunt sursă de incertitudini. Comitetul solicită o explicație sau un manual clar privind codurile CPV.

Excluderile

36. Comitetul recomandă să se revizuiască prevederile cu privire la contractele excluse, avându-se în vedere atât o clarificare, cât și o completare a acestor clauze. De exemplu, nu este clar care servicii financiare intră sub incidența excepției de la articolul 16 punctul (d) și în ce situație se poate vorbi de un serviciu de categorie A în sectorul serviciilor financiare (categoria 6).

37. Comitetul solicită excluderea din noua directivă a contractelor încheiate între autoritățile contractante. Având în vedere că autoritățile publice sunt obligate să gestioneze în mod responsabil banii contribuabilului, este oportun ca autoritățile să poată face apel la cunoștințele și competențele altor autorități contra unei sume care să acopere costurile suportate, fără să fie supuse obligației de a iniția o procedură de ofertare. O asemenea excludere ar îmbunătăți substanțial coerența cadrului juridic al UE și ar putea constitui soluția pentru una din cele mai stringente probleme în materie de achiziții publice cu care se confruntă în prezent autoritățile regionale și locale.

38. Serviciile contractante se confruntă cu probleme grave în achizițiile publice de sisteme TIC. Mediul TIC al unei autorități contractante este alcătuit din diverse sisteme interconectate. De aceea, contractele suplimentare, ca de exemplu prelungirile de licență sau noile module adaptate nu pot face întotdeauna obiectul unei proceduri de ofertare fără inconveniente majore, atât din punct de vedere tehnic, cât și în ceea ce privește costurile. Ca atare, Comitetul îi recomandă Comisiei să studieze posibilitatea ca în noua directivă să se lărgască posibilitățile de exceptare și/sau să se introducă o nouă procedură pentru sistemele TIC, în cadrul căreia concurența să nu aibă loc la nivelul producătorului, ci la nivelul distribuitorului, căruia i se solicită concret o anumită marcă.

39. Comitetul susține opinia Comisiei că inovarea trebuie stimulată. În conformitate cu legislația privind achizițiile publice, autoritățile contractante nu pot achiziționa cu ușurință noi produse inovatoare. Comitetul propune Comisiei să studieze posibilitățile unei excepții, de exemplu introducând o exceptare care să fie valabilă doi ani din momentul acordării unui brevet de invenție recunoscut.

Performanțele anterioare

40. În opinia Comitetului, serviciile contractante trebuie să aibă posibilitatea de a utiliza experiențele avute anterior cu anumiți executanți ai contractelor în următoarele proceduri de ofertare. Experiențele negative, în cazul cărora rezultatul final nu a fost satisfăcător, ar trebui să poată juca un rol. În momentul de față, o firmă care mai întâi a oferit (cu intenție) prestații de calitate inferioară se poate, în principiu, înscrie la o nouă procedură de ofertare, care, în unele cazuri, trebuie inițiată numai pentru că partea contractantă a renunțat la serviciile acestei firme. Această situație este adesea inoportună, având în vedere impactul său negativ asupra raporturilor dintre părți, încrederii și prestațiilor oferite. Comitetul recomandă un sistem care să permită includerea în criteriile de atribuire a propriilor experiențe cu o anumită firmă. Un astfel de sistem trebuie, desigur, să conțină o metodă de a garanta obiectivitatea. Aceasta se poate realiza cu ajutorul unui raport oficial de evaluare a execuției contractelor anterioare și prin stabilirea unei limite de timp a excluderii.

Definiția contractelor atribuite în mod obligatoriu prin proceduri de ofertare

41. Comitetul insistă ca domeniul de aplicare a noii directive să fie limitat la achizițiile autorității contractante înseși. Pentru această poziție se găsesc argumente în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, care a decis că, pentru limitarea domeniului de aplicare a directivei generale trebuie să fie vorba de un interes economic imediat. Acordurile generale privind, de exemplu, dezvoltarea regională și acordarea de subvenții trebuie scoase de sub incidența acestei definiții. Simpla stabilirea a unor cerințe pentru, de exemplu, o lucrare, nu presupune automat un contract cu titlu oneros și deci obligativitatea inițierii unei proceduri de ofertare. Pentru a-și putea desfășura sarcinile publice, autoritățile contractante trebuie să aibă libertatea de a stabili anumite cerințe pentru a-și manifesta o preferință. Comitetul recomandă o clarificare a definiției contractelor atribuite în mod obligatoriu prin proceduri de ofertare prin intermediul codificării jurisprudenței pe această temă.

42. Serviciile contractante au probleme cu definiția contractelor publice de lucrări. În opinia Comitetului, criteriul

„realizarea, prin orice mijloace, a unei lucrări care să răspundă unor necesități precizate de autoritatea contractantă” ridică semne de întrebare. Comitetul recomandă modificarea și simplificarea acestei definiții.

Instituțiile de drept public

43. Comitetul atrage atenția asupra poziției micilor instituții de drept public. Obligativitatea inițierii unor proceduri de ofertare reprezintă o povară disproporționată pentru aceste instituții mici de drept public.

44. Este nevoie de o modificare a definiției unei instituții de drept public. Pentru firme, este dificil să verifice dacă au de-a face cu o instituție de drept public, fiindcă definiția cuprinde criterii privitoare la finanțe și la control care nu pot fi verificate de alte părți. În plus, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a interpretat criteriile conform cărora o instituție este de drept public. Comitetul recomandă Comisiei stabilirea unei noi definiții a conceptului de instituție de drept public.

Bruxelles, 11 mai 2011

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO

**Avizul Comitetului Regiunilor privind politica de dezvoltare a UE în sprijinul creșterii favorabile
incluziunii și al dezvoltării durabile — Sporirea impactului politicii de dezvoltare a UE**

(2011/C 192/03)

COMITETUL REGIUNILOR

- este de acord cu Comisia în privința faptului că, în pofida progreselor înregistrate în anumite domenii sociale, rămâne încă o cale lungă de parcurs pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare pe care comunitatea internațională și le-a asumat în urmă cu peste un deceniu, prin intermediul Declarației mileniului;
- consideră că ar trebui să se acorde mai multă atenție factorilor legați de resursele disponibile pentru finanțarea dezvoltării, prin menținerea angajamentelor asumate în materie de ajutor, prin sprijinirea mobilizării resurselor proprii în țările în curs de dezvoltare, prin consolidarea sistemelor fiscale ale acestora, prin combaterea corupției, prin promovarea luptei împotriva evaziunii, a scurgerilor de capital și a fluxurilor financiare ilegale și prin sprijinirea căutării de noi surse de finanțare;
- regretă faptul că, deși recunoaște rolul fundamental jucat de autoritățile locale și regionale (ALR) în contextul ajutorului pentru dezvoltare și al programelor de cooperare, Comisia nu a luat în considerare în Cartea verde importanța din ce în ce mai mare a acestora în cadrul unei politici de cooperare a UE eficiente și cu susținere în plan social. Din acest motiv, solicită să fie acordat un rol mai central ALR în promovarea unei dezvoltări cu un fundament social extins, în crearea unor organisme de guvernanță eficiente în țările în curs de dezvoltare și în instituirea unui model energetic durabil din punctul de vedere al mediului;
- își exprimă dorința ca revizuirea politicii europene de dezvoltare și consensul european să urmeze direcția stabilită în Comunicarea „Autoritățile locale: actori în slujba dezvoltării”, care evidențiază poziția, rolul și valoarea adăugată a acestor organisme în domeniul menționat. În acest sens și cu scopul de a promova schimburile și de a oferi autorităților locale și regionale un forum de exprimare politică pe tema cooperării pentru dezvoltare, CoR se angajează să-și continue strânsa cooperare cu Comisia Europeană în vederea organizării conferinței anuale a cooperării descentralizate.

Raportor	dl Jesús GAMALLO ALLER (ES-PPE), Director general pentru relații externe și cu Uniunea Europeană, guvernul comunității autonome Galicia
Document de referință	Cartea verde „Politica de dezvoltare a UE în sprijinul creșterii favorabile incluziunii și al dezvoltării durabile – Sporirea impactului politicii de dezvoltare a UE” COM(2010) 629 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Observații generale

1. este de acord cu Comisia în privința faptului că, în pofida progreselor înregistrate în anumite domenii sociale, rămâne încă o cale lungă de parcurs pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare pe care comunitatea internațională și le-a asumat în urmă cu peste un deceniu, prin intermediul Declarației mileniului;

2. împărtășește opinia Comisiei referitoare la necesitatea sporirii capacității de impact și a valorii adăugate a politicii de dezvoltare a UE, în scopul îndeplinirii Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului; de asemenea, consideră că această sarcină este cu atât mai imperioasă în contextul crizei economice grave, care îi afectează pe cei mai mulți dintre donatori;

3. regretă faptul că în Cartea verde nu sunt examinate mai amănunțit criteriile necesare pentru identificarea valorii adăugate a acțiunilor de cooperare ale UE, că nu se acordă mai multă atenție necesității unei evaluări de impact mai riguroase a rezultatelor și că nu se propun măsuri pentru a se merge înainte pe calea deschisă de Agenda de la Paris, de Agenda de acțiune de la Accra și de angajamentele care decurg din Consensul european privind dezvoltarea și din Codul de conduită al UE;

4. consideră că ar trebui să se acorde mai multă atenție factorilor legați de resursele disponibile pentru finanțarea dezvoltării, prin menținerea angajamentelor asumate în materie de ajutor, prin sprijinirea mobilizării resurselor proprii în țările în curs de dezvoltare, prin consolidarea sistemelor fiscale ale acestora, prin combaterea corupției, prin promovarea luptei împotriva evaziunii, a scurgerilor de capital și a fluxurilor financiare ilegale și prin sprijinirea căutării de noi surse de finanțare;

5. își exprimă convingerea că măsurile de ajutor cu destinație exactă, supuse unei monitorizări și evaluări sistematice, constituie de fapt o investiție utilă din partea donatorilor. Este vorba despre o investiție în libertate și justiție, în măsura în care se contribuie la modelarea unor societăți mai juste și mai puternic ancorate în recunoașterea drepturilor omului; o investiție în oportunități de progres și de bunăstare deoarece, într-o lume interdependentă, dezvoltarea unora este izvorul de stabilitate și dinamism al altora; este totodată o investiție în securitate, deoarece se atenuează tensiunile și se îmbunătățește guvernanta sistemului internațional;

6. persistă în convingerea că ajutorul internațional este doar unul dintre factorii care pot impulsiona procesul de dezvoltare în țările mai sărace, motiv pentru care trebuie îmbunătățită coerența politicilor puse în aplicare de țările donatoare și trebuie concepute cadre de reglementare care să guverneze tranzațiile internaționale și subvențiile agricole ale țărilor bogate, astfel încât oportunitățile de progres pe care le creează globalizarea să fie distribuite în modul cel mai echitabil cu putință. Cu toate acestea, regretă că aceste aspecte nu sunt tratate cum se cuvine în Cartea verde, deși fac obiectul dezbaterilor cu ocazia reuniunilor liderilor internaționali, în cadrul Organizației Națiunilor Unite și al G-20;

7. regretă faptul că, deși recunoaște rolul fundamental jucat de autoritățile locale și regionale (ALR) în contextul ajutorului pentru dezvoltare și al programelor de cooperare, Comisia nu a luat în considerare în Cartea verde importanța din ce în ce mai mare a acestora în cadrul unei politici de cooperare a UE eficiente și cu susținere în plan social. Din acest motiv, solicită să fie acordat un rol mai central ALR în promovarea unei dezvoltări cu un fundament social extins, în crearea unor organisme de guvernare eficiente în țările în curs de dezvoltare și în instituirea unui model energetic durabil din punctul de vedere al mediului;

8. își exprimă dorința ca revizuirea politicii europene de dezvoltare și consensul european să urmeze direcția stabilită în Comunicarea „Autoritățile locale: actori în slujba dezvoltării”, care evidențiază poziția, rolul și valoarea adăugată a acestor organisme în domeniul menționat. În acest sens și cu scopul de a promova schimburile și de a oferi autorităților locale și regionale un forum de exprimare politică pe tema cooperării pentru dezvoltare, CoR se angajează să-și continue strânsa cooperare cu Comisia Europeană în vederea organizării conferinței anuale a cooperării descentralizate;

9. amintește Avizul Comitetului Regiunilor (CdR 116/2010) privind Pachetul de primăvară: Planul de acțiune al UE pentru îndeplinirea Obiectivelor de dezvoltare ale mileniului, în care s-a preconizat: „s-ar putea propune ca fiecare dintre cele 100 000 de ARL, ținând seama de legislațiile naționale în vigoare în fiecare stat membru, să ia hotărârea de a aloca anual asistenței pentru dezvoltare, de bunăvoie, cel puțin 1 euro de locuitor. ARL care nu conduc în mod direct acțiuni de cooperare descentralizată ar putea contribui la un fond destinat asistenței pentru dezvoltare a colectivităților locale, practică încetățenită în prezent în Spania. Și acțiunile care contribuie în mod indirect la dezvoltare (de exemplu, cele care se referă la sensibilizarea publicului în legătură cu sărăcia pe plan mondial) ar putea fi valorificate prin această contribuție”;

Sporirea impactului politicilor de dezvoltare

10. împărtășește opinia Comisiei potrivit căreia este oportun ca ajutorul să se concentreze asupra „domeniilor în care se poate evidenția clar valoarea adăugată”. Cu toate acestea, consideră că nu există criterii și nici indicatori care să permită identificarea clară a modului în care poate fi măsurat aportul de valoare adăugată al politicii de cooperare a UE;

11. este de acord cu Comisia în privința recomandării de a se aprofunda și îmbunătăți procedurile de evaluare a impactului cooperării europene și sugerează că UE trebuie să dispună de o marjă amplă pentru a introduce proceduri de evaluare a impactului mai solide și mai inovatoare, bazate, de exemplu, pe aplicarea tehnicilor aleatorii (*randomized evaluation*), abia explorate de UE. Același efort ar trebui realizat și în domeniul cooperării descentralizate;

12. este de acord cu faptul că Comisia acordă prioritate obiectivului „creșterii pentru dezvoltarea umană”, și aceasta din cel puțin două motive: i) în primul rând, pentru că astfel se va corecta distorsiunea care a caracterizat ajutorul din ultimii ani, când s-a pus accent pe dimensiunile sociale ale dezvoltării, dificil de susținut dacă nu sunt însoțite de evoluții economice favorabile incluziunii; ii) în al doilea rând, pentru că criza afectează capacitatea de creștere, de reducere a sărăciei și de creare de locuri de muncă a economiilor în multe țări în curs de dezvoltare;

13. amintește totuși că creșterea și dezvoltarea nu sunt sinonime și că dezvoltarea implică, pe lângă extinderea capacităților de producție, promovarea realizărilor sociale și repartizarea bogățiilor în teritoriu, printr-o dezvoltare locală și regională durabilă, repartizată în întregul teritoriu și accesibilă grupurilor sociale celor mai sărace;

14. amintește că, pentru ca această dezvoltare teritorială să fie viabilă, un element-cheie îl reprezintă contribuția autorităților locale și regionale (ALR), în calitatea lor de promotori esențiali ai unei creșteri endogene și durabile;

15. este de acord cu Comisia în privința faptului că una dintre sarcinile principale ale oricărei strategii de dezvoltare constă în consolidarea instituțiilor din țările partenere și în creșterea nivelurilor de eficiență și de legitimitate ale acestora, ceea ce contribuie la îmbunătățirea condițiilor de guvernare a mutațiilor economice și sociale;

16. cu toate acestea, îndeamnă Comisia să acorde o atenție sporită efectelor negative pe care dependența de ajutor le are asupra calității instituțiilor și să atribuie o mai mare relevanță sarcinilor legate de combaterea corupției în mod decisiv și de consolidarea capacităților fiscale ale țărilor în curs de dezvoltare, nu numai pentru a îmbunătăți calitatea instituțiilor, ci și pentru a scădea dependența de ajutoare și pentru a mări capacitatea de mobilizare a resurselor proprii;

17. de asemenea, subliniază rolul crucial pe care îl dețin în înființarea unor instituții mai legitime mai și eficiente procesele de descentralizare, ca modalitate de apropiere a guvernelor de cetățeni și de înrădăcinare a valorilor democratice în societate. Un rol esențial ar trebui să revină autorităților regionale și locale în promovarea acestor procese, însă Cartea verde nu ia în considerare acest aspect;

18. împărtășește opinia Comisiei potrivit căreia atingerea unui anumit grad de securitate constituie o condiție prealabilă dezvoltării. Prin urmare, donatorii trebuie să reexamineze relațiile dintre agende de securitate și cele de dezvoltare, care sunt interconectate. În același timp, trebuie să stimuleze consolidarea instituțiilor, promovarea drepturilor omului și coeziunea socială în țările în care statul este fragil, stabilindu-se mecanisme de alertă rapidă și de diplomatie preventivă. Cu toate acestea, îndeamnă Comisia să clarifice în mai mare măsură distribuirea competențelor în aceste domenii între departamentele din cadrul UE responsabile de cooperare și cele responsabile cu acțiunea externă;

19. este de acord cu Comisia în privința faptului că, dacă se dorește o eficiență sporită a ajutorului, trebuie să se treacă la o coordonare „mai sistematică și eficace” a donatorilor europeni și consideră bine-venită propunerea pe care Comisia trebuie să o prezinte Consiliului în 2011 cu privire la sincronizarea ciclurilor de programare naționale. De asemenea, amintește că o mai bună coordonare a ajutoarelor constituie unul dintre principiile definite în Agenda de la Paris pentru sporirea eficienței asistenței, face parte din Consensusul european privind dezvoltarea și se numără printre principiile de reglementare ale textelor constitutive ale UE (Tratatul de instituire a Comunității Europene, Tratatul de la Maastricht privind Uniunea Europeană și Tratatul de la Lisabona);

20. cu toate acestea, regretă că în Cartea verde nu este menționată o altă chestiune, care este complementară coordonării și care dispune de un potențial enorm, și anume necesitatea de a se realiza progrese în ceea ce privește repartizarea sarcinilor între donatorii europeni. Mai mult, această repartizare a sarcinilor ar trebui examinată nu doar la nivelul donatorilor naționali, ci și în ceea ce privește relațiile dintre aceștia și omologii lor de la nivel subnațional (regional și local), ținând cont de rolul relevant pe care îl dețin cei din urmă în cadrul diverselor sisteme de cooperare ale UE. În acest scop, îndeamnă Comisia să înființeze puncte de referință ale autorităților regionale și locale în cadrul Serviciului European de Acțiune Externă și al Direcției Generale DEVCO, atât în UE cât și în țările partenere. În afară de aceasta, consideră indispensabilă stabilirea unei linii bugetare specifice, care să fie pusă la dispoziția autorităților locale și regionale din UE;

21. consideră că, pentru a se înregistra progrese în ceea ce privește o repartizare adecvată a sarcinilor, ar fi de dorit ca în Cartea verde să se susțină introducerea în politica UE privind asistența a unei abordări bazate nu doar pe obiective, ci și pe actori și pe împărțirea responsabilităților între aceștia, abordare care să pună în valoare contribuția pe care o pot avea autoritățile regionale și locale la îmbogățirea și eficiența politicii de cooperare;

22. amintește că ajutorul nu reprezintă decât una dintre componentele politicii publice a donatorilor, care influențează potențialul de dezvoltare al țărilor partenere. În consecință, coerența sporită a politicilor publice constituie un obiectiv fundamental al politicii de dezvoltare a UE. Aceasta constituie, totodată, un principiu temeinic stabilit în cadrul UE (Tratatul de

instituire a Comunității Europene, Tratatul de la Maastricht privind Uniunea Europeană și Tratatul de la Lisabona). Rapoartele pe care Comisia le elaborează privind evaluarea anuală a progreselor înregistrate de statele membre (și de Comisie însăși) în ceea ce privește aspectele sectoriale fundamentale în termeni de coerență a politicilor constituie un instrument valoros pentru a stimula progresul și responsabilizarea în acest domeniu. În acest context, CoR subliniază importanța continuării reformelor politicii agricole comune, pentru a se garanta că aceasta nu contravine obiectivelor politicii de dezvoltare a UE;

23. ține să sublinieze că relațiile stabilite între autoritățile locale din Europa și cele omoloage din țările beneficiare contribuie la progrese concrete în ceea ce privește principiul însușirii pe care se întemeiază Declarația de la Paris și care nu trebuie să rămână un aspect de abordat între state;

24. insistă asupra necesității de a fi respectate normele fundamentale ale acordurilor comerciale ale Uniunii, în sensul de a nu se permite derogarea de la cerințele referitoare la normele privind originea produselor provenind din țările partenere, în pofida faptului că aceasta poate fi prevăzută în acordurile de asociere. Trebuie analizate posibilele repercusiuni asupra funcționării corecte a pieței interne care decurg din aceste derogări de la norme în raport cu posibilele avantaje pe care le-ar aduce dezvoltării durabile a acestor țări stimularea unei producții în exclusivitate locale;

25. este de acord cu Comisia în privința faptului că sprijinul bugetar nu este un panaceu și că, prin urmare, trebuie aplicat după efectuarea unei analize detaliate a condițiilor țării respective. Cu toate acestea, amintește că sprijinul bugetar reprezintă un mod de acordare a ajutorului care favorizează coordonarea donatorilor și implicarea țărilor partenere, două obiective care ar trebui să încurajeze recursul la această formulă, cu condiția ca aceasta să corespundă situației respective;

26. își exprimă încă o dată interesul pentru stimularea cooperării dintre Comitetul Regiunilor și Comisia Europeană în domeniul politicii de cooperare pentru dezvoltare descentralizate. De asemenea, subliniază necesitatea continuării eforturilor pentru ca statele membre și toate autoritățile locale și regionale din UE să poată utiliza Atlasul cooperării descentralizate, care cuprinde activitățile în acest domeniu finanțate de autoritățile locale și regionale din UE. Comitetul subliniază, în plus, utilitatea portalului cooperării descentralizate pentru dezvoltare, care va facilita întâlnirea partenerilor din acest domeniu, va spori eficiența ajutorului și va evita suprapunerile;

27. consideră că UE trebuie să țină seama în mai mare măsură nu numai de contribuția economică a ALR, ci și de valoarea adăugată considerabilă pe care o aduc acestea în anumite domenii specializate. Experiența și cunoștințele dobândite în sectoare ce oferă soluții adaptate necesităților țărilor terțe partenere aduc acestor regiuni o valoare adăugată în materie de cooperare, în domenii cum ar fi consolidarea capacităților administrative, amenajarea teritoriului, educația, protecția civilă, securitatea alimentară prin agricultură și

pescuit, energiile regenerabile, apa, mediul, științele maritime și C&D aplicate dezvoltării. Acesta este, în special, cazul regiunilor ultraperiferice, care constituie frontiere active și platforme ale UE în lume și care pot contribui la sporirea eficienței politicii europene de dezvoltare;

Politica de dezvoltare ca motor al creșterii durabile și favorabile incluziunii

28. este de acord cu obiectivul urmărit prin acordarea ajutorului, de promovare a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii în țările partenere. Cu toate acestea, regretă că în Cartea verde nu sunt menționate două aspecte esențiale pentru îndeplinirea acestui obiectiv. Primul se referă la necesitatea de a încuraja redistribuirea adecvată a rezultatelor progresului, astfel încât câștigurile să fie repartizate conform unor parametri de echitate considerați drept dezirabili din punct de vedere social. Este necesar un anumit nivel de echitate pentru garantarea stabilității, pentru consolidarea instituțiilor și pentru promovarea creșterii cu o bază socială amplă. Cel de al doilea aspect se referă la necesitatea consolidării capacităților fiscale ale țărilor și a combaterii fraudei, a scurgerilor de capital și a fluxurilor financiare ilegale care secătuesc resursele naționale reduse ale țărilor în curs de dezvoltare, limitându-le posibilitățile de progres;

29. atrage totuși atenția asupra faptului că dezvoltarea nu se limitează la simpla creștere: ea presupune răspândirea cuceririlor sociale, consolidarea instituțiilor și schimbări în domeniul social și în cel al producției în aceste țări. Obiectivul ar trebui să fie așadar încurajarea unei creșteri durabile și favorabile incluziunii care să stimuleze un proces de dezvoltare ancorat în teritoriu;

30. subliniază importanța egalității în drepturi pentru realizarea unei creșteri durabile în țările partenere. Pe lângă faptul că aceasta este o chestiune fundamentală privind drepturile omului, reformele care le ajută pe fete și pe femei să-și dezvolte potențialul în societate – fără a fi discriminate sau expuse violenței – reprezintă pentru țările noastre partenere modalitatea cea mai eficientă de a-și dezvolta economiile;

31. consideră că înființarea unor instituții solide și legitime presupune o mai mare importanță acordată aspectelor privind distribuția, legate de repartizarea beneficiilor aduse de creștere, a oportunităților și a capacității de a se exprima a țărilor, și înaintarea progresivă pe calea proceselor de descentralizare care apropie instituțiile de cetățeni. În acest scop, trebuie consolidată capacitatea de gestionare a autorităților locale și regionale din țările partenere, după modelul unor programe ca TAIEK sau Erasmus, măsură care ar contribui la îmbunătățirea utilizării fondurilor de cooperare. Pe de altă parte, Comitetul solicită Comisiei elaborarea unor programe de sprijin bugetar sectorial, care să faciliteze accesul la resurse al autorităților locale și regionale din țările în curs de dezvoltare;

32. recunoaște că unul dintre aspectele fundamentale ale dezvoltării îl constituie o bună politică educațională, îndemnând UE să facă din promovarea educației în aceste țări una dintre axele politicii sale de cooperare pentru dezvoltare;

33. amintește că pentru îndeplinirea acestui obiectiv trebuie promovate și sprijinite procesele de descentralizare din țările partenere, acolo unde este cazul, cu punerea în aplicare a principiului subsidiarității în repartizarea competențelor. Descentralizarea constituie o cale adecvată de a democratiza statele și de a le oferi baze mai solide, înrădăcinate în realitatea socială, și o condiție necesară pentru ca procesul de dezvoltare să se extindă la întregul teritoriu și la toate sectoarele sociale;

Dezvoltarea durabilă

34. semnalează, odată cu Cartea verde, importanța pe care au dobândit-o aspectele legate de combaterea schimbărilor climatice și de protejarea biodiversității în cadrul oricărei strategii de dezvoltare durabilă. În același timp, amintește că schimbările climatice și celelalte provocări legate de mediu reprezintă perspective de progres pentru anumite țări în curs de dezvoltare, prin punerea în valoare a resurselor naturale și de mediu de care acestea dispun. Angajamentul pe care UE și l-a asumat la Copenhaga și pe care l-a confirmat la Cancún demonstrează importanța acordată acestei dimensiuni a proceselor de dezvoltare și necesitatea de a se sprijini eforturile pe care țările partenere le depun în materie de adaptare la schimbările climatice și de atenuare a acestora;

35. regretă că, în această privință, Cartea verde nu prezintă o viziune mai largă asupra rolului care le revine autorităților subnaționale (regionale și locale) în definirea unei strategii de mediu solide. Rolul lor este esențial în lansarea unor strategii durabile de gestionare a apei și a reziduurilor, de aprovizionare cu energie și de protecție a ecosistemelor fragile;

36. este de acord cu faptul că aspectele care țin de modelul energetic adoptat de țări constituie o componentă esențială a oricărei strategii de dezvoltare durabilă din punctul de vedere al mediului. De aici decurge necesitatea promovării unei utilizări mai intensive a energiilor regenerabile. În acest sens, subliniază că experiența de care UE dispune în acest domeniu poate fi utilă pentru unele țări în curs de dezvoltare, constatând în același timp că unele dintre ele beneficiază de condiții specifice propice dezvoltării acestui tip de energii;

37. propune încheierea unei Convenții a primarilor și regiunilor la nivel internațional, pentru a asigura aprovizionarea cu energie a tuturor cetățenilor în cadrul programelor comune, prin intermediul unui instrument financiar adecvat și specific;

38. solicită ca acest obiectiv de schimbare a modelului energetic (care implică trecerea la energii regenerabile) să fie urmărit în paralel cu obiectivul de îmbunătățire a infrastructurilor energetice ale țării respective și a accesului categoriilor celor mai vulnerabile de populație la acestea, în condiții adecvate;

Agricultura și securitatea alimentară

39. este de acord cu Comisia în privința faptului că dezvoltarea rurală și securitatea alimentară reprezintă elemente esențiale ale procesului de dezvoltare, în măsura în care acestea au incidență asupra unui sector ce ocupă un loc central în procesele de creștere și de transformare economică din țările cele mai sărace, condiționează exercitarea unui drept fundamental, privind alimentația adecvată, de care depind și alte drepturi ale persoanei (precum sănătatea, educația și munca), și influențează gradul de autonomie a unei țări pe scena internațională;

40. observă că criza actuală a adus cu sine o creștere anormală a prețurilor la materiile prime, inclusiv la cele alimentare, fapt cu urmări grave în ceea ce privește condițiile de aprovizionare a țărilor celor mai sărace, în special în Africa Subsahariană, multe dintre ele fiind importatoare nete de alimente, și subliniază că, în consecință, realizările anterioare din domeniul social riscă să regreseze;

41. consideră că s-a ajuns în această situație din cauza a patru factori: i) o cerere sporită din partea țărilor de mari dimensiuni, cu creștere economică intensă, care stimulează cumpărarea pe scară largă la nivel internațional a acestui tip de produse; ii) prezența insuficientă a țărilor bogate și a investițiilor publice în țările în curs de dezvoltare din anii din urmă, în raport cu nevoia de investiții în dezvoltarea rurală; iii) acțiunile speculatorilor, care văd în aceste produse o sursă de profit, sub forma depozitului de active; iv) consecințele pe care daunele aduse mediului le-au avut asupra productivității solului și asupra agriculturii;

42. face un apel pentru ca politica de cooperare a UE să nu repete greșelile comise în trecut și solicită ca, în procesul de definire a strategiilor de asistență internațională, să se acorde în mai mare măsură prioritate dezvoltării rurale și securității alimentare a țărilor partenere. În acest sens, amintește că UE deține o vastă experiență în materie de dezvoltare rurală, de politică agricolă și de susținere a securității alimentare, pe care o poate pune la dispoziția țărilor în curs de dezvoltare;

43. solicită să se țină seama și în acest caz de capacitățile și de experiența regiunilor. Autoritățile regionale și locale au experiență în conceperea infrastructurilor de bază pentru distribuirea de produse alimentare, în studierea productivității solurilor și în administrarea culturilor în funcție de condițiile de mediu, în gestionarea ecosistemelor locale fragile și în elaborarea de planuri de aprovizionare a populației. Este deci important ca acești actori să se implice în politica de cooperare a UE și să ocupe un loc central în cadrul acesteia.

Bruxelles, 11 mai 2011

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO

Avizul Comitetului Regiunilor privind consolidarea răspunsului european în caz de dezastre

(2011/C 192/04)

COMITETUL REGIUNILOR

- subliniază importanța nivelului local și regional în domeniul protecției civile. Deseori, autoritățile locale și regionale se află în prima linie în lupta împotriva dezastrelor naturale sau provocate de om și, prin urmare, trebuie implicate în mod obligatoriu în evoluțiile din acest domeniu, mai ales în condițiile în care, în numeroase state membre, competențele legislative în această privință sunt definite la nivel local sau regional;
- subliniază importanța angajamentului UE în susținerea măsurilor luate de statele membre. Pagubele cauzate de dezastrele naturale sau provocate de om din trecut demonstrează că parțial mai există o nevoie de îmbunătățire a situației în statele membre; de asemenea, cooperarea transnațională și interregională ar trebui dezvoltată în continuare. În această privință, UE ar putea contribui substanțial la o colaborare mai eficientă și mai eficace, mai ales printr-o mai bună coordonare;
- amintește însă, în același timp, că protecția civilă rămâne o sarcină a statelor membre și a nivelurilor regionale și locale, ale căror competențe în acest sens trebuie respectate;
- subliniază că TFUE prevede un rol de sprijin, de coordonare și de complementaritate în domeniul răspunsului în caz de dezastre. Prin urmare, centrele de monitorizare a mecanismului de protecție civilă (MIC) au un rol de coordonare, în timp ce UE nu dispune nici de competențele necesare pentru a crea propriile sale unități, nici de capacitatea de a prelua conducerea unităților și a altor resurse puse la dispoziție de statele membre. Prin urmare, toate planificările și măsurile luate trebuie să fie adaptate și să fie executate în conformitate cu cerințele, permițând statelor membre să aplice principiul subsidiarității;
- se declară în favoarea principiilor solidarității, colaborării, coordonării și ajutorului reciproc între statele membre, regiunile și autoritățile locale ale UE în domeniul protecției civile și împărtășește convingerea Comisiei conform căreia este nevoie de mai multă coerență, eficiență și vizibilitate pentru a îndeplini obiectivul unei capacități de reacție în caz de dezastru mai bine integrate la nivel european.

Raportor

dl Norbert KARTMANN (DE-PPE), membru al Parlamentului landului Hessen

Document de referință

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu pe tema „Consolidarea răspunsului european în caz de dezastre: rolul protecției civile și al asistenței umanitare”

COM(2010) 600 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR,

Observații generale

1. salută intenția Comisiei de a îmbunătăți coerența politicii de răspuns în caz de dezastre și de a elabora un concept comunitar global și echilibrat al UE în domeniul protecției civile, în conformitate cu solicitarea anterioară a CoR în această privință ⁽¹⁾;

2. subliniază importanța nivelului local și regional în domeniul protecției civile. Deseori, autoritățile locale și regionale se află în prima linie în lupta împotriva dezastrelor naturale sau provocate de om și, prin urmare, trebuie implicate în mod obligatoriu în evoluțiile din acest domeniu, mai ales în condițiile în care în numeroase state membre, competențele legislative în această privință sunt definite la nivel local sau regional;

3. subliniază, în special în contextul catastrofei din Japonia, importanța unui sistem de ajutor eficace cu timpi de reacție rapizi pentru protecția populației, acesta neputând fi garantat decât la nivel regional și local; insistă asupra solicitării conținute în Rezoluția Comitetului Regiunilor „Consecințele dezastrului natural și ale catastrofei nucleare din Japonia: lecții pentru Uniunea Europeană” (CdR 123/2011) de a purta o dezbatere despre aspecte esențiale legate de siguranță în lumina informațiilor provenite din Japonia, ținând seama și de cele mai noi rezultate ale cercetării; solicită statelor membre și regiunilor să-și reexamineze planurile de protecție civilă pe baza acestor informații și să le revizuiască, după caz;

4. salută clarificarea Comisiei, conform căreia consolidarea capacității de reacție a UE ar trebui să se bazeze pe unitățile și forțele puse la dispoziție de statele membre. CoR salută strategia Comisiei care se bazează pe aceste structuri existente și care constă într-o punere în comun mai eficientă a resurselor și o mai bună coordonare a acestora, fără a crea sarcini administrative suplimentare. Printr-o mai bună coordonare pot fi obținute rezultate și mai eficiente pentru victimele catastrofelor;

5. se declară în favoarea principiilor solidarității, subsidiarității și prevenirii în materie de protecție civilă;

6. subliniază importanța angajamentului UE în susținerea măsurilor luate de statele membre. Pagubele cauzate de

dezastrele naturale sau provocate de om din trecut demonstrează că parțial mai există o nevoie de îmbunătățire a situației în statele membre; de asemenea, cooperarea trans-națională și interregională ar trebui dezvoltată în continuare. În această privință, UE ar putea contribui substanțial la o colaborare mai eficientă și mai eficace, mai ales printr-o mai bună coordonare;

7. subliniază importanța acestui subiect în contextul schimbărilor climatice; frecvența și gravitatea dezastrelor naturale sunt alarmante. În special inundațiile, secetele incendiile forestiere și daunele provocate de ger și zăpadă reprezintă pericole din ce în ce mai mari;

8. subliniază, de asemenea, importanța acestei chestiuni în contextul altor catastrofe naturale. Este cazul erupțiilor vulcanice sau al cutremurelor care, potrivit statisticilor, afectează și vor afecta sudul Europei și Turcia și chiar și Europa Centrală la intervale variabile de timp;

9. atrage atenția asupra faptului că Tratatul de la Lisabona a introdus o clauză de solidaritate (articolul 222 din TFUE), care prevede că UE și statele sale membre își acordă asistență reciprocă în cazul unei catastrofe naturale sau provocate de om pe teritoriul UE. Mai mult, Comitetul Regiunilor salută consolidarea rolului de coordonare al UE în conformitate cu principiul subsidiarității și promovarea cooperării și ajutorului reciproc între statele membre în temeiul articolului 6 alineatul (2) litera (f) în relație cu articolul 2 alineatul (5) din TFUE și articolul 196 din TFUE;

Evaluarea deficiențelor

10. declară că activitățile ulterioare de consolidare a protecției civile și a capacității de reacție în caz de criză trebuie să se bazeze pe o analiză structurată a situației actuale și a eventualelor deficiențe, pentru a se putea astfel dezvolta soluții adaptate situației;

11. subliniază că un punct important constă în identificarea și inventarierea resurselor disponibile în statele membre. Pașii următori – dincolo de măsurile de ameliorare a coordonării și disponibilității – ar consta în verificarea, plecând de la resursele identificate, a deficiențelor existente și în stabilirea necesităților concrete de ajutor pe care UE să-l ofere statelor membre pentru îmbunătățirea acțiunilor lor. Măsurile trebuie puse în aplicare numai în baza unor rezultate întemeiate a acestei evaluări;

⁽¹⁾ CdR 139/2009 fin

Modulele unei protecții civile europene

12. susține eforturile Comisiei de a elabora sisteme de planificare prealabilă care să depășească conceptul actual de ajutorare ad-hoc a statelor membre;

13. împărtășește opinia Comisiei potrivit căreia elaborarea unor scenarii de referință, identificarea și inventarierea resurselor naționale disponibile în baza acestor scenarii, precum și intensificarea exercițiilor reprezintă măsuri pertinente pentru o utilizare mai eficientă și eficace a resurselor disponibile pentru protecția cetățenilor, precum și pentru controlul, respectiv completarea lor în timp util. În această privință, planuri de urgență corespunzătoare ar putea constitui, de asemenea, un instrument valoros;

14. recunoaște eforturile Comisiei de a îmbunătăți în continuare capacitățile de reacție în caz de dezastru. Acest lucru ar trebui realizat dezvoltând în continuare procedura comunitară, care în principiu și-a dovedit eficacitatea;

Principiile protecției civile: solidaritate, subsidiaritate și prevenire

15. se declară în favoarea principiului solidarității și ajutorului reciproc în caz de dezastru, așa cum este definit în numeroase acorduri internaționale și bilaterale, precum și în măsurile concrete de întraajutorare între regiuni. Colaborarea transfrontalieră pe multiple planuri între diferitele regiuni demonstrează că tocmai regiunile contribuie în mod esențial la acordarea de ajutor rapid în cazul unui dezastru. Această cooperare rodnică implică, totodată, obiectivul comun de a crea hărți de riscuri, precum și de a evalua potențialele pericole. Regiunile îndeplinesc un rol decisiv în acest sens, întrucât acestea sunt deosebit de afectate în caz de dezastru și, prin urmare, au instituit servicii de protecție civilă și au dobândit o experiență care poate fi împărtășită cu țările terțe învecinate. Regiunile ultraperiferice, în special, au dobândit experiențe valoroase, care pot fi transmise regiunilor limitrofe;

16. subliniază responsabilitatea proprie a statelor membre în acest domeniu și reglementarea competențelor de drept comunitar în conformitate cu articolul 196 din TFUE, așa cum s-a subliniat recent în concluziile din 14 decembrie 2010 ale Consiliului Afaceri Generale ⁽²⁾;

17. reafirmă faptul că ajutorul ar trebui acordat și acelor state membre și regiuni care se confruntă în mod repetat cu dezastru naturale, astfel încât acestea să poată reacționa mai rapid și mai eficient în situații de catastrofă;

18. consideră că sprijinul UE pentru reducerea unor eventuale deficiențe în anumite domenii ar trebui acordat mai ales prin îmbunătățirea și extinderea capacității de reacție la dezastru în statele membre și de către acestea, în conformitate cu standardele și cerințele adoptate de UE;

19. subliniază că TFUE prevede un rol de sprijin, de coordonare și de complementaritate în domeniul răspunsului în caz de dezastru. Prin urmare, centrele de monitorizare a mecanismului de protecție civilă (MIC) au un rol de coordonare, în timp ce UE nu dispune nici de competențele necesare pentru a crea propriile sale unități, nici de capacitatea de a prelua conducerea unităților și a altor resurse puse la dispoziție de statele membre. Prin urmare, toate planificările și măsurile luate trebuie să fie adaptate și să fie executate în conformitate cu cerințele, permițând statelor membre să aplice principiul subsidiarității;

20. constată că unităților și facilităților existente la nivel regional și local în statele membre le revine un rol central în structura protecției civile. Forțele naționale, regionale și locale sunt cele mai în măsură să reacționeze rapid și eficient în caz de dezastru. Numai existența unei rețele de măsuri preventive care să acopere întreg teritoriul permite combaterea rapidă și eficientă a dezastrurilor și minimizarea consecințelor acestora. Experiența acumulată în lupta împotriva dezastrurilor (incendii forestiere și inundații) arată cât de importantă este capacitatea de reacție rapidă și riguroasă pentru a răspunde cu succes la dezastru;

21. consideră că, și în continuare, cooperarea intensă a regiunilor și teritoriilor expuse unor pericole comune este indispensabilă. Regiunile, în calitate de instanțe competente și responsabile la fața locului pentru o protecție civilă eficientă și eficientă, își reafirmă în acest context atașamentul special față de solidaritatea transnațională. În prezent există deja o serie de acorduri și înțelegeri de ajutor reciproc transnaționale, prin care regiunile s-au angajat în vederea acordării de asistență reciprocă și care reprezintă baza unei cooperări reușite. Regiunile au demonstrat deja în numeroase rânduri că sunt capabile să pună în practică aceste acorduri. Crearea unei hărți a riscurilor, precum și evaluarea potențialelor pericole pot fi extrem de valoroase în termeni practici;

22. declară că o protecție civilă eficientă care să acopere întreg teritoriul poate fi realizată în special cu ajutorul voluntarilor. O consolidare a structurilor de voluntariat contribuie, prin urmare, în mod eficient la îmbunătățirea capacității regionale de răspuns în caz de dezastru. CoR solicită Comisiei să susțină în viitor mai intens crearea și extinderea unor structuri bazate pe voluntariat destinate protecției civile în acele regiuni în care acest lucru este dorit. Anul european al voluntariatului ar trebui utilizat pentru a susține statele membre în eforturile lor de creare a unor asemenea structuri;

23. recunoaște că, în special în contextul riscului din ce în ce mai mare de apariție a unor dezastru naturale cauzate de schimbările climatice, temei prevenirii îi revine o importanță din ce în ce mai mare. Prin urmare, UE ar trebui să-și intensifice activitățile în această privință și să ajute regiunile să ia măsurile necesare, astfel încât dezastrurile să poată fi evitate sau consecințele acestora să fie minimizate. În special experiența incendiilor forestiere din statele din sudul Europei au demonstrat succesul măsurilor preventive și importanța lor deosebită;

⁽²⁾ Concluziile Consiliului Afaceri Generale, a 3060-a ședință din 14 decembrie 2010.

Principiile măsurilor de ajutor umanitar

24. se pronunță în favoarea unor acorduri organizaționale și juridice între regiuni (părți) și a utilizării efectelor de sinergie obținute prin consolidarea preconizată a Centrului de monitorizare și de informare (MIC) ca instanță de coordonare a acțiunilor de protecție civilă și în domeniul ajutorului umanitar. Trebuie însă să se țină seama de diferențele juridice și structurale ale acestor două domenii;

25. sprijină eforturile în vederea unei mai bune armonizări a măsurilor de asistență umanitară cu organizațiile de ajutor internaționale, guvernamentale și neguvernamentale. O cooperare intensificată și crearea unor posibilități de utilizare a bazelor de date informatice ale părților (regiunilor) ar evita crearea unor structuri duble. Acest lucru este valabil în mod deosebit pentru crearea unor depozite proprii pentru ajutoarele umanitare ale UE. În special în domeniul ajutoarelor materiale ar trebui identificate sinergii între măsurile de ajutor din partea statelor membre și cele de asistență umanitară finanțate de Uniunea Europeană, urmărindu-se coordonarea cu restul actorilor, în special cu regiunile, pentru a se spori astfel eficiența acestor ajutoare;

26. amintește că poziția geostrategică a anumitor regiuni, cum ar fi regiunile ultraperiferice, le transformă în actori europeni privilegiați în domeniul acțiunilor umanitare de urgență în exteriorul UE, după cum au demonstrat intervențiile recente, de exemplu cea din Haiti;

27. consideră drept esențială îmbunătățirea vizibilității prestațiilor în domeniul răspunsului în caz de dezastre și al ajutorului umanitar. Această vizibilitate nu contribuie numai la informarea cetățenilor Uniunii cu privire la reacția UE în caz de dezastru și la consolidarea politică a Comunității ca partener responsabil și fiabil pe plan internațional, ci aduce cu sine o motivație suplimentară pentru angajamentul numeroaselor persoane datorită cărora aceste intervenții sunt posibile. Dezvoltarea unei strategii comune de comunicare, sprijinită prin instrumente informatice și pagini electronice (baze de date cuprinzând capacitățile și resursele) reprezintă un element important în sensul îmbunătățirii vizibilității. Această strategie de comunicare ar trebui să conțină și o prezentare adecvată a eficacității mecanismelor și structurilor de asistență existente;

28. atrage atenția asupra experienței acumulate cu prilejul actualelor intervenții internaționale în materie de protecție civilă, care au demonstrat că punerea la dispoziție rapidă și nebirocratică a capacităților de transport este esențială pentru eficacitatea ajutorului acordat. Din acest motiv, în ceea ce privește optimizarea intervențiilor internaționale, CoR salută în mod explicit propunerea de a majora cofinanțarea cheltuielilor de transport. În acest context ar trebui de asemenea examinate posibilitățile de a îmbunătăți punerea la dispoziție și coordonarea capacităților de transport corespunzătoare. Trebuie găsite căi care să permită celor care oferă asistență să intervină rapid și nebirocratic în regiunile afectate, fără să fie obligați să preia în mod suplimentar și cheltuielile de transport aferente. Obiectivul ar trebui să fie scutirea pe cât posibil a celui care pune la dispoziție resursele necesare de cheltuielile de transport;

29. propune ca și în viitor să fie susținută într-un mod sistematic cooperarea interregională care și-a dovedit eficacitatea în ceea ce privește diferitele strategii de prevenire la nivel național; subliniază că inițiativa INTERREG s-a dovedit extrem de eficientă în schimbul de practici verificate și testate în materie de prevenire a dezastrelor naturale, tocmai în astfel de contexte transfrontaliere. Înființarea grupărilor europene pentru cooperare teritorială (GECT) poate îmbunătăți și mai mult realizarea măsurilor de prevenire a dezastrelor în domeniile bazelor de date comune, exercițiilor, evaluării riscurilor și sistemelor de avertizare timpurie, precum și ale transferului de tehnologie și schimbului de experiență;

30. salută intenția Comisiei de a utiliza în mod optim resursele disponibile și de a nu crea sarcini financiare și administrative suplimentare în acest sens. Acestui aspect îi revine o importanță deosebită mai ales pentru autoritățile locale și regionale care, cu toate că dispun de cunoștințe ample în ceea ce privește prevenirea și intervențiile în caz de dezastru, nu dispun decât de un buget limitat în acest sens. Acest lucru este valabil în mod special pentru intervențiile de ajutor umanitar, pentru care nu există fonduri speciale la nivelul autorităților locale sau regionale, întrucât asemenea intervenții nu fac parte din obligațiile inițiale ale acestora;

Consolidarea și modul de funcționare al Centrului de monitorizare și de informare (MIC)

31. salută prevăzuta consolidare a MIC în calitate de instanță responsabilă pentru coordonarea intervențiilor, atât în ceea ce privește intervențiile în caz de dezastru pe teritoriul Uniunii, cât și operațiunile de ajutor umanitar în afara UE, în mod special în acele țări care sunt cele mai vulnerabile în fața dezastrelor și prezintă cele mai scăzute valori ale așa-numitului indice al dezvoltării umane al ONU. Trebuie să se ia în considerare, însă, că nu există intenția de a prelua și sarcini operative în acest context. Răspunderea operativă trebuie să-i revină în continuare celui care oferă asistență, acesta fiind instanța cea mai potrivită în acest sens;

Concluzii

32. se declară în favoarea principiilor solidarității, colaborării, consultării și ajutorului reciproc între statele membre, regiunile și autoritățile locale ale UE în domeniul protecției civile⁽³⁾ și împărtășește convingerea Comisiei conform căreia este nevoie de mai multă coerență, eficiență și vizibilitate pentru a îndeplini obiectivul unei capacități de reacție în caz de dezastru mai bine integrate la nivel european;

33. amintește însă, în același timp, că protecția civilă rămâne o sarcină a statelor membre și a nivelurilor regionale și locale, ale căror competențe în acest sens trebuie respectate;

34. salută, în contextul competențelor UE în baza articolului 6, alineatul (2), litera f), coroborat cu articolul 2, alineatul (5) și articolul 196 din TFUE, intenția Comisiei de a nu solicita înființarea unei trupe europene de protecție civilă;

⁽³⁾ Conform CdR 116/2006 fin

35. susține eforturile Comisiei de dezvoltare a unui concept comunitar global menit să reglementeze aspectele legate de nivelul de pregătire, capacitatea de reacție și gestionarea consecințelor unor dezastre în conformitate cu tratatul.

Bruxelles, 11 mai 2011

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO

Avizul Comitetului Regiunilor pe tema „PAC în perspectiva anului 2020: cum răspundem provocărilor viitorului legate de alimentație, resurse naturale și teritorii”

(2011/C 192/05)

COMITETUL REGIUNILOR:

- subliniază că plățile directe trebuie să reprezinte în continuare instrumentul de bază al stabilizării veniturilor pentru agricultori, ca o răsplată pentru punerea la dispoziție a unor bunuri publice și ca o compensație pentru standardele înalte de producție din UE, cu condiția ca decuplarea să nu ducă la riscul dispariției producției în zonele cu handicap natural permanent;
- subliniază că PAC și politica de coeziune nu pot fi privite separat. Obiectivele teritoriale ale acestor politici trebuie coordonate mai puternic decât până acum, în special la nivelul Uniunii;
- își reiterează sprijinul față de propunerea de a se defini un cadru strategic comun, care să cuprindă fondurile structurale și celelalte fonduri pentru dezvoltare teritorială, precum FEADR și FEP;
- își exprimă îngrijorarea cu privire la primele orientări emise de Comisia Europeană în ceea ce privește reglementarea piețelor agricole după 2013 și consideră că viitorul politicii agricole comune nu poate fi disociat de menținerea mecanismelor de reglementare publică a piețelor, pentru combaterea volatilității prețurilor și pentru a asigura prețuri stabile pentru producători și pentru consumatori;
- afirmă că viitorul PAC nu poate fi disociat de viitorul politicii comerciale europene. Dacă UE dorește să-și aducă o contribuție la securitatea alimentară a lumii, atunci politica UE și internațională trebuie să garanteze, în cadrul OMC și în alte contexte, că agricultura din UE poate realiza recolte în condiții echitabile;
- subliniază că responsabilitățile în conceperea viitoarei politici de coeziune și a celei agricole sunt definite de principiul subsidiarității. Fără a pune sub semnul întrebării abordarea comunitară a acestor două politici și valoarea adăugată a politicii comune, autoritățile locale și regionale trebuie implicate mai mult decât până acum în deciziile privind definirea viitorilor piloni ai PAC. Crearea unui cadru privind guvernarea pe mai multe niveluri (statele membre ale UE, regiunile și localitățile) este absolut necesară, dacă se dorește ca, în același timp, să se mențină abordarea comunitară a PAC, să se consolideze responsabilitatea locală și să se mărească gradul de acceptare de către societate;
- subliniază că obiectivele politicii agricole comune nu pot fi îndeplinite decât dacă după 2014 sunt puse la dispoziție suficiente mijloace financiare.

Raportor

dl Luis DURNWALDER (IT-PPE), Președintele Provinciei autonome Bolzano

Document de referință

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – PAC în perspectiva anului 2020: Cum răspundem provocărilor viitorului legate de alimentație, resurse naturale și teritorii

COM(2010) 672 final

I. OBSERVAȚII GENERALE**COMITETUL REGIUNILOR**

Constată că:

1. Agricultură are o mare importanță pentru dezvoltarea zonelor rurale în Europa, întrucât asigură locuri de muncă pentru aproape 30 de milioane de persoane. Zonele rurale reprezintă 90 % din teritoriul Uniunii Europene, 60 % dintre cetățenii europeni locuind în aceste zone.

2. Agricultură garantează aprovizionarea cu produse alimentare și contribuie la crearea de circuite economice și de locuri de muncă. De asemenea, creează habitate de calitate, contribuie la amenajarea hidrogeologică a teritoriului și contribuie la conservarea regiunilor transformate de om și a tradițiilor. Fără agricultură nu se poate imagina o dezvoltare multifuncțională și durabilă a zonelor rurale în Europa.

3. Din acest motiv, politica agricolă comună (PAC) se numără, de la înființarea Comunității Economice Europene, printre domeniile de activitate centrale ale acesteia. PAC a dovedit că o politică a Comunității poate aduce o mare valoare adăugată pentru societatea europeană, obiectivele Strategiei Europa 2020 putând fi sprijinite prin pacte teritoriale.

4. PAC a înregistrat și înregistrează succese și pentru că, de-a lungul deceniilor sale de existență, a răspuns mereu provocărilor din Europa și din lume și s-a adaptat corespunzător.

5. Condițiile economice generale, volatilitatea prețurilor, scăderea veniturilor agricultorilor, cererea tot mai mare de alimente și de materii prime agricole în lume, nevoia de durabilitate și de ecologizare a metodelor de producție, în special nevoia de o mai bună protecție a climei și de o protecție împotriva consecințelor negative ale schimbărilor climatice, dar și de o ameliorare a bunăstării animalelor și de o protecție solidă a consumatorilor, atât sub aspectul siguranței alimentare, cât și al garantării aprovizionării cu produse agricole, necesită acum redefinirea PAC pentru perioada de după 2013.

6. Comitetul Regiunilor a adoptat deja în cea de-a 85-a sesiune plenară din 9 și 10 iunie 2010 un aviz din proprie inițiativă privind viitorul PAC după 2013, în care consideră că PAC:

— trebuie să rămână o politică comună;

— trebuie să garanteze independența și securitatea aprovizionării cu alimente a europenilor;

— trebuie să garanteze stabilitatea veniturilor fermelor;

— trebuie să fie în beneficiul producătorilor, să sprijine introducerea unor metode agricole alternative și să favorizeze ocuparea forței de muncă și exploatarea durabilă a suprafețelor;

— trebuie să favorizeze sistemele de producție ecologice și eficiente din punct de vedere al resurselor, inclusiv în vederea conservării peisajelor și a biodiversității;

— trebuie să ia în considerare handicapurile naturale și geografice (munți, insule, zone cu densitate scăzută a populației și regiuni ultraperiferice);

— trebuie să se concentreze pe agricultură și pe alimente;

— trebuie să contribuie la dezvoltarea și simplificarea anumitor modalități de punere în aplicare și de administrare în cazul primului și celui de-al doilea pilon al PAC, în special prin consolidarea și îmbunătățirea participării autorităților locale;

— trebuie să beneficieze de un buget care să corespundă provocărilor și problemelor viitoare.

7. La 27 ianuarie 2011, Comitetul Regiunilor a adoptat un aviz prospectiv privind sistemele alimentare locale, care sublinia valoarea unei agriculturi europene cu mai multe fațete și valoarea adăugată pe care o aduce comercializarea la nivel local din perspectiva unor nevoi ecologice, sociale și economice.

8. În consonanță cu activitatea sa privind reforma PAC și ca răspuns la comunicarea din noiembrie 2010, Comitetul Regiunilor ia notă cu satisfacție că, în această comunicare, Comisia a preluat multe dintre punctele avizului menționat mai sus al Comitetului Regiunilor și subliniază că acestea sunt valabile și trebuie luate în considerare în cadrul reformei.

9. Comitetul Regiunilor subliniază importanța PAC, în special a celui de-al doilea pilon al acesteia, pentru dezvoltarea generală a zonelor rurale în Europa. De asemenea, PAC are multe puncte comune cu politica de coeziune și, prin urmare, aceste două domenii politice, deși sunt independente și necesare fiecare în parte, nu pot fi privite separat. Obiectivele teritoriale ale acestor politici trebuie coordonate mai puternic decât până acum, în special la nivelul Uniunii. Comitetul subliniază necesitatea ca, în cadrul axei 3 din cel de-al doilea pilon, să se pună la dispoziție mijloace suficiente pentru îmbunătățirea calității vieții și pentru diversificarea economiei rurale.

10. Comitetul Regiunilor subliniază că responsabilitățile în conceperea viitoarei politici de coeziune și a celei agricole sunt definite de principiul subsidiarității. Fără a pune sub semnul întrebării abordarea comunitară a acestor două politici și valoarea adăugată a politicii comune, autoritățile locale și regionale trebuie implicate mai mult decât până acum în deciziile privind definirea viitorilor piloni ai PAC. Crearea unui cadru privind guvernarea pe mai multe niveluri (statele membre ale UE, regiunile și localitățile) este absolut necesară, dacă se dorește ca, în același timp, să se mențină abordarea comunitară a PAC, să se consolideze responsabilitatea locală și să se mărească gradul de acceptare de către societate. În același timp, trebuie evitat ca principiul subsidiarității să ducă la multiplicarea inutilă a nivelurilor de planificare și, astfel, la un efort administrativ insuportabil.

Provocările pentru PAC

Constată de asemenea că:

11. În lume, cererea de alimente va crește. Acest lucru se explică atât prin creșterea așteptată a populației globului, cât și prin creșterea puterii de cumpărare și schimbările aferente acesteia în ceea ce privește comportamentul alimentar din multe țări emergente. PAC, a cărei misiune fundamentală este înainte de toate de a hrăni populația europeană și de a contribui la echilibrul alimentar, poate și trebuie să contribuie la satisfacerea cererii din ce în ce mai mari la nivel mondial. În afară de aceasta, agricultura își aduce o contribuție importantă la furnizarea de bunuri publice (ceea ce poate însemna mai ales furnizarea de energie și de materii prime regenerabile – care nu concurează nemijlocit cu producția alimentară), precum și la menținerea vitalității zonelor rurale.

12. În acest context, viitorul PAC nu poate fi disociat de viitorul politicii comerciale europene. Dacă UE dorește să-și aducă o contribuție la securitatea alimentară a lumii, atunci politica UE și cea internațională trebuie să garanteze, în cadrul OMC și în alte contexte, că agricultura din UE poate realiza recolte în condiții echitabile. Dacă agricultorii trebuie să satisfacă cerințe care depășesc cadrul standardelor internaționale și generează costuri suplimentare, atunci la reglementările privind importurile în cadrul acordurilor comerciale internaționale trebuie să se țină seama de aceste costuri adiționale.

13. Agricultura este strâns legată de mediu. Prin urmare, exploatarea durabilă a resurselor naturale este nu doar o dorință justificată a societății, ci și de interes vital pentru agricultorii înșiși, fiind importantă pentru menținerea potențialului de producție agricolă. De aceea, agricultura ar trebui să contribuie la înfruntarea provocărilor legate de schimbările climatice, de pierderea fertilității solului, de penuria de apă și de poluarea apelor, de pierderea habitatelor și a biodiversității, iar PAC trebuie să sprijine soluțiile pentru aceste probleme care trebuie rezolvate.

14. În acest context, trebuie subliniat rolul agriculturii în combaterea schimbărilor climatice. Agricultorii au depus deja eforturi mari pentru reducerea considerabilă a emisiilor de gaze cu efect de seră. În afară de aceasta, rămâne să se mai lucreze intens la elaborarea strategiilor de adaptare, pentru ca agricultura să se poată achita și în viitor de sarcinile mai sus menționate. De asemenea, trebuie subliniat rolul pe care-l poate juca solul ca absorbant de CO₂, acesta sporindu-și capacitatea de producție pe măsura creșterii conținutului său de materie organică, precum și efectul de absorbție a CO₂ al culturilor lemnoase. Agricultura este un sector-cheie pentru rezolvarea problemei. Ea contribuie la aprovizionarea durabilă cu energie și la standardizarea uzului unor substanțe chimice mai puțin poluante, generate pe baza materiilor prime regenerabile. În acest context, un rol deosebit le revine și autorităților regionale și locale care susțin conceptele energetice inovatoare, inclusiv a celor bazate pe biomasă. În acest sens, cea mai importantă sursă de energie produsă în mod durabil este lemnul. De aceea, este necesar ca și în viitor, în cadrul dezvoltării rurale, să se consolideze atât sectorul forestier, în acele regiuni în care pădurile își aduc o contribuție importantă la prevenirea riscurilor, la combaterea eroziunii și sporesc potențialul turistic al zonei, cât și utilizarea deșeurilor verzi provenite de la întreținerea culturilor lemnoase.

15. Comitetul Regiunilor sprijină ideea Comisiei de a dezvolta în continuare politica agricolă pe doi piloni corelați, menținând orientarea actuală a lor. Cu toate acestea, Comitetul subliniază că este important să se facă o distincție mai clară între obiectivele atribuite fiecărui pilon în parte.

16. Plățile directe din cadrul primului pilon asigură venitul agricultorilor, îi recompensează pe aceștia pentru furnizarea de bunuri publice, cum ar fi conservarea peisajelor, protecția mediului și siguranța alimentară, la care cetățeanul european nu mai poate renunța în ziua de azi, și se doresc a fi o compensație pentru costurile impuse de standardele înalte ale UE în comparație cu costurile competitorilor de pe piața mondială, amortizând impactul volatilității pieței.

17. Cel de-al doilea pilon promovează dezvoltarea zonelor rurale. De aceea, el trebuie adaptat nevoilor individuale ale regiunilor și definit în comun cu autoritățile regionale și locale, având în vedere că acestea își asumă răspunderea care le revine pentru cofinanțare, în contextul definirii celui de-al doilea pilon.

18. Comitetul Regiunilor subliniază că obiectivele politicii agricole comune nu pot fi îndeplinite decât dacă după 2014 sunt puse la dispoziție suficiente mijloace financiare.

II. RECOMANDĂRI POLITICE

Plăți directe

19. subliniază că plățile directe trebuie să reprezinte în continuare instrumentul de bază al stabilizării veniturilor pentru agricultori, ca o răsplată pentru punerea la dispoziție a bunurilor publice și ca o compensație pentru standardele înalte de producție din UE, cu condiția ca decuplarea să nu ducă la riscul dispariției producției în zonele cu handicap natural permanent;

20. susține solicitarea ca distribuirea plăților directe să fie mai justă în viitor, întrucât actualul sistem al plăților directe, bazat pe cantitățile produse în trecut, contribuie la denaturarea pieței în interiorul UE și trebuie înlocuit printr-un sistem în care toate formele de activitate agricolă din Uniunea Europeană să beneficieze de tratament egal;

21. este de părere că, pentru a evita dezechilibrele de pe piața UE, trebuie să se continue adaptarea plăților directe în Europa. Cu toate acestea, Comitetul subliniază că, la distribuirea fondurilor între statele membre, trebuie să se țină seama de ambii piloni;

22. se exprimă în favoarea continuării modelului plăților unice decuplate și a propunerilor Comisiei în favoarea renunțării cât mai rapid la plățile tradiționale, calculate pentru fiecare fermă în parte, recomandând ca atare trecerea la prime de bază regionale;

23. subliniază necesitatea ca, în această perioadă de tranziție treptată, să se elimine distribuirea inegală a plăților unice între statele membre, care este rezultatul sistemului tradițional de distribuire, întrucât aceasta contravine spiritului decuplării și a dus și duce la dezechilibre inacceptabile de piață în cadrul statelor membre, însă subliniază necesitatea de stabilire a unei perioade de tranziție care să permită adaptarea exploatațiilor la noul regim de ajutoare;

24. susține propunerea Comisiei de a introduce un plafon pentru plățile directe. Subliniază că aceasta trebuie să țină seama de formele diferite de întreprindere, de asocierea exploatațiilor și de contribuția întreprinderii la ocuparea forței de muncă, precum și de numărul de membri în cazul persoanelor juridice și nu trebuie să împiedice restructurarea oportună a agriculturii în Uniunea Europeană;

25. subliniază ideea Comisiei, conform căreia, și în viitor, în zonele cu probleme specifice și pentru formele de agricultură care sunt deosebit de importante pentru continuarea agriculturii

în aceste zone, trebuie prevăzute prime cuplate. În acest context, ar trebui menționată importanța erbivorelor pentru zonele de munte și regiunile arctice, insulare și cu o densitate scăzută a populației și în special pentru menținerea sectorului laptelui în aceste zone și după expirarea sistemului de cote pentru sectorul laptelui. Fără un sector al laptelui funcțional, nu va fi posibilă menținerea suprafețelor agricole, în special a pajiștilor și a pășunilor din zonele montane de mare altitudine și de altitudine medie, și nici a pajiștilor forestiere mediteraneene. De asemenea, plantațiile de măsline cu randament scăzut au o importanță socioeconomică și de mediu specială în zonele de munte și în alte zone supuse unor constrângeri agro-climatiche. Pe de altă parte, este, de asemenea, importantă menținerea sectorului cârnii bovine, ovine și caprine pentru prezervarea ecosistemelor pastorale europene și a activității agricole în anumite regiuni. Odată cu pierdere acestor suprafețe agricole s-ar pierde peisajul cultural unic al acestor zone. În plus, creșterea vitelor asigură utilizarea terenurilor marginale, inclusiv în zonele periurbane, un aspect important pentru a păstra spații libere (de exemplu, ca zonă inundabilă), permițând totodată valorificarea lor economică. Fără plăți cuplate, viabilitatea sectorului este periclitată, iar funcția aceasta nu mai poate fi îndeplinită;

26. este necesar să se utilizeze la maximum ajutoarele cuplate autorizate de OMC;

27. susține recomandarea Comisiei de a mări primele unice în zonele defavorizate, pentru a se compensa costurile suplimentare de producție pe care le suportă aceste întreprinderi și de a sprijini o agricultură extinsă în întreaga Europă. Subliniază că o astfel de mărire este justificată și necesară, în spiritul asigurării unor venituri echitabile pentru agricultorii din toate regiunile Europei;

28. insistă asupra faptului că PAC și agricultorii nu trebuie să fie singurii care să își asume un rol activ în combaterea noilor provocări în materie de mediu, și aceasta fără măcar să existe o creștere a liniei bugetare prevăzute în acest scop;

29. subliniază că programele de agromediu ale celui de-al doilea pilon trebuie să contribuie la îndeplinirea obiectivului de ecologizare mai puternică a agriculturii. În acest context, ar trebui menționat că unele state membre utilizează mai puțin de 10 % din bugetul total al celui de-al doilea pilon și pot oferi practic agricultorilor programe de agromediu. Propune, prin urmare, ca în viitor toate statele membre să trebuiască să utilizeze pentru programele de agromediu din cadrul celui de-al doilea pilon cel puțin 10 % din bugetul total și ca în acest scop să poată aplica o cofinanțare redusă de cel puțin 10 %;

30. Consideră că agricultura ecologică și agricultura integrată ar trebui să beneficieze de un sprijin mai substanțial în cadrul politicii agricole comune, întrucât acestea se înscriu într-o politică de dezvoltare durabilă;

31. consideră că, având în vedere îmbătrânirea rapidă a agricultorilor activi din Uniunea Europeană, este imperios necesar să se prevadă măsuri suplimentare pentru agricultorii tineri. Ajutoarele pentru aceștia, oferite până acum în cadrul celui de-al doilea pilon, nu s-au dovedit suficiente pentru a opri îmbătrânirea progresivă a agricultorilor activi. Astăzi, în UE, doar 7 % dintre agricultori au sub 35 de ani, în timp ce o treime au peste 65 de ani. Prin urmare, trebuie analizat dacă este posibil să se prevadă mărirea plăților directe din cadrul primului pilon pentru agricultorii tineri, pentru a crea astfel un stimulente suplimentar pentru ca tinerii să lucreze în agricultură;

32. observă că pe teren este nevoie de servicii publice adecvate care să le permită generațiilor mai tinere să demareze exploatații agricole în zonele rurale. Prin stimularea achiziționării de către aceștia a unor sisteme de producție inovatoare și ecologice și prin oferirea unor noi oportunități economice alternative, capacitatea agricolă rurală poate fi menținută;

33. susține propunerea Comisiei de a introduce o schemă de ajutoare simplă și specifică pentru micii agricultori, pentru a se menține astfel o agricultură structurată pe ferme mici, în special în zonele defavorizate, și pentru a se reduce sarcinile birocratice. Subliniază în acest sens că 82 % dintre agricultorii din Europa primesc un ajutor mai mic de 5 000 de euro și că, astfel, simplificarea administrativă pentru micii agricultori ar aduce cu sine o degrevare considerabilă de sarcinile birocratice și un grad mai mare de acceptare a PAC de către agricultori;

34. subliniază că ecocondiționalitatea și sistemul integrat de administrare și control trebuie simplificat fără a pune în pericol funcționalitatea lui. Pentru aceasta, punctele de plecare sunt: a) introducerea unor criterii valabile în întreaga UE pentru controlul ecocondiționalității la fața locului și b) înjumătățirea ratelor de control în cazul ecocondiționalității și al sistemului integrat de administrare și control, în vederea uniformizării exigențelor și controalelor în diferitele regiuni europene, și în măsura în care statele membre pot demonstra că dispun de sisteme funcționale și că aplică praguri de toleranță pragmatice;

35. împărtășește opinia Comisiei conform căreia primele ar trebui limitate la agricultorii activi, fără a-i defavoriza pe agricultorii care practică agricultura pentru a avea un venit suplimentar, întrucât aceștia au un rol important în menținerea agriculturii, în special în zonele defavorizate; cu toate acestea, recomandă Comisiei să asigure definiții elementare ale conceptelor de „agricultor activ” și de „teren agricol”, care să poată fi detaliate la nivel național sau regional;

36. consideră că, în domeniile care până acum au fost reglementate prin dispoziții proprii și în care sistemul primelor unice decuplate nu a fost aplicat sau a fost aplicat doar parțial, cum ar fi sectorul fructelor, al legumelor, al vinului sau al zahărului, aceste dispoziții specifice ar trebui menținute;

Măsuri de piață

37. își exprimă îngrijorarea cu privire la primele orientări emise de Comisia Europeană în ceea ce privește reglementarea piețelor agricole după 2013 și consideră că viitorul politicii agricole comune nu poate fi disociat de menținerea mecanismelor de reglementare publică a piețelor, pentru combaterea volatilității prețurilor și pentru a asigura prețuri stabile pentru producători și pentru consumatori;

38. menționează că preferința comunitară trebuie văzută în continuare drept un principiu important al PAC și că aceasta contribuie esențial la păstrarea suveranității alimentare în Europa;

39. consideră că instrumentele de piață existente încă, precum intervenția, depozitarea privată și publică sau subvențiile la export limitate la produsele sensibile, s-au dovedit absolut necesare și, prin urmare, ar trebui păstrate ca plasă de siguranță dotată cu o linie bugetară proprie;

40. menționează că decuplarea a dus la o mai puternică orientare către piață a agriculturii europene, dar că această evoluție se traduce printr-o puternică volatilitate a prețurilor, dăunătoare în ceea ce privește asigurarea perenității exploatațiilor;

41. menționează că instrumentele de piață trebuie să fie concepute, pe de o parte, astfel încât să garanteze aprovizionarea piețelor agricole, să protejeze agricultorii împotriva scăderilor bruște ale prețurilor și, prin urmare, împotriva pierderilor veniturilor, și, pe de altă parte, astfel încât să limiteze volatilitatea prețurilor de consum la produsele alimentare;

42. consideră că aceste instrumente trebuie îmbunătățite în mod imperativ. În acest sens trebuie verificată posibilitatea extinderii listei produselor pentru care se prevede o depozitare temporară, măbind perioadele de intervenție și punând în practică măsuri de abandonare temporară a producției. De asemenea, este necesar să se împiedice prin mijloace adecvate abuzul în comerțul cu materii prime agricole, fără să se afecteze funcționarea piețelor. Toate acestea au rolul de a evita volatilitatea piețelor provocată de crizele agricole și sanitare;

43. menționează că participarea agricultorilor la crearea de valoare adăugată de-a lungul lanțului alimentar scade continuu și că trebuie create instrumente de piață care să oprească această evoluție. În acest context, Comitetul solicită Comisiei să permită în toate sectoarele de producție crearea unui cadru de reglementare pentru organizațiile producătorilor prin care să se instituie asociații ale producătorilor și uniuni profesionale și, astfel, să se consolideze poziția agricultorilor în lanțul alimentar. De asemenea, în special pentru producția de lapte în zonele dezavantajate din punct de vedere natural sau în alte zone cu structuri sau sisteme de producție vulnerabile, ar trebui sprijinite unirea producătorilor și comercializarea comună, pentru a atenua efectele eliminării cotelor la lapte și pentru a împiedica delocalizarea producției;

44. ar saluta o investigație a Comisiei Europene privind impactul intermediarilor din comerțul cu amănuntul asupra producătorilor de produse alimentare, distribuitorilor, furnizorilor, consumatorilor și asupra mediului în general;

45. consideră că trebuie revizuită legislația europeană privind concurența, astfel încât să devină posibil un autentic echilibru al lanțului alimentar;

46. consideră că, pe lângă instrumentele de administrare publică a piețelor, sistemele mutuale de asigurare, precum asigurarea pentru riscuri multiple, trebuie dezvoltate mai mult și că, în acest context, trebuie creată pentru statele membre posibilitatea de a sprijini organizațiile și formele de cooperare în vederea asigurării reciproce a agricultorilor sau a stabilirii de relații cu alte verigi din lanțul alimentar, ceea ce ar duce la reducerea sarcinilor birocratice;

47. subliniază că în ultimii ani UE a depus mari eforturi pentru eliminarea subvențiilor la export. Menționează însă că renunțarea definitivă la acest instrument de piață trebuie să depindă și de disponibilitatea țărilor terțe, în cadrul OMC, de a renunța total la acest instrument în comerțul internațional. În acest caz sunt necesare instrumente de sprijinire a exporturilor, compatibile cu regulile OMC;

48. solicită Comisiei să identifice cu exactitate efectele expirării actualelor sisteme de cote și să adopte măsuri care să asigure structurile de producție și de prelucrare;

49. solicită Comisiei ca, în opțiunile care se prezintă pentru viitoarea reglementare a sectorului zahărului și al izoglucozei, să se opteze pentru o orientare care să garanteze producția europeană și venituri pentru producătorii de sfeclă care să le permită menținerea culturii și a instalațiilor de prelucrare existente;

50. în acest context, solicită Comisiei să-și intensifice eforturile privind cercetarea și dezvoltarea în domeniul inovațiilor și în ceea ce privește promovarea vânzării produselor; cere de aceea să se acorde o atenție constantă cercetării în domeniul alimentar în cadrul viitoarelor programe europene de cercetare și dezvoltare;

51. solicită Comisiei ca, în cadrul politicii comerciale, în special în cadrul acordurilor bilaterale, să reprezinte cu fermitate interesele agriculturii europene și să țină seama de efectele politicii comerciale asupra PAC, în special de efectele acordurilor bilaterale sau ale acordurilor din cadrul OMC asupra agriculturii europene; totodată, negocierile OMC sunt un factor vital pentru asigurarea standardelor europene în materie de durabilitate la nivel global;

52. menționează în acest context dreptul consumatorilor de a solicita ca standardele înalte din agricultura UE în domeniul

drepturilor sociale, siguranței alimentare, calității și protecției mediului și a animalelor să se aplice și alimentelor importate. Acest principiu trebuie apărut în mod hotărât în cadrul negocierilor comerciale internaționale și bilaterale;

Dezvoltare rurală

53. constată că, în ciuda eforturilor Uniunii în domeniul PAC și al politicii de coeziune, multe zone rurale din Europa suferă în continuare de depopulare și declin, iar nivelul de dezvoltare a acestora este sub media comunitară și mult sub nivelul celor mai multe zone urbane;

54. atrage atenția asupra rolului deosebit jucat de agricultorii din zonele periurbane, unde acționează presiuni intense asupra resurselor rurale și agricole; subliniază că această producție de alimente și de bunuri publice în vecinătatea populațiilor urbane ar trebui menținută;

55. din acest motiv, subliniază importanța celui de-al doilea pilon al PAC pentru dezvoltarea generală a zonelor rurale, inclusiv a celor periurbane;

56. subliniază importanța celui de-al doilea pilon al PAC pentru modernizarea agriculturii, menținerea și îmbunătățirea structurilor agricole și, în special, conservarea și dezvoltarea socioeconomică a zonelor rurale și a comunităților din aceste zone în ansamblu; în acest sens, este necesar să se dispună de o politică de dezvoltare rurală care să țină seama de competitivitatea agriculturii, consacrand o parte a acestei politici unor acțiuni în materie de structuri și infrastructuri în agricultură și în industria agroalimentară;

57. subliniază că dezvoltarea rurală își poate aduce o contribuție importantă la îndeplinirea obiectivelor UE stabilite în Strategia Europa 2020; cu toate acestea, trebuie să se înțeleagă și să se delimiteze clar granița dintre atribuțiile politicilor tematice ale UE și sursele acestora de finanțare (și anume schimbările climatice și energia) și ceea ce trebuie susținut prin fondurile PAC (sau cele regionale);

58. constată că măsurile de dezvoltare rurală fac parte din al doilea pilon al PAC, reprezentând astfel un instrument al politicii agricole, dar, totodată, prezintă multe puncte comune cu politica de coeziune. De aceea, la programarea obiectivelor celui de-al doilea pilon al politicii agricole și a obiectivelor politicii de coeziune, este nevoie de coordonare pentru a se evita orice risc de suprapunere sau de „zonă gri” și pentru a se utiliza sinergiile, precum și pentru a pune din nou sectorul agricol în centrul politicii de dezvoltare rurală; în acest scop, se solicită armonizarea normelor administrative care reglementează diferitele fonduri europene;

59. își reiterează sprijinul față de propunerea de a se defini un cadru strategic comun, care să cuprindă fondurile structurale și celelalte fonduri pentru dezvoltare teritorială, precum FEADR și FEP;

60. solicită ca răspunderea care le revine regiunilor, conform principiului subsidiarității, la definirea celui de-al doilea pilon al politicii agricole să fie respectată în mod deosebit, printr-o abordare bazată pe o reală guvernare pe mai multe niveluri, care să țină seama de importanța deosebită a regiunilor și de competența acestora în ceea ce privește adaptarea măsurilor la nevoile specifice ale regiunilor. În acest context, Comitetul subliniază, în cazul celui de-al doilea pilon, abordarea bazată pe subsidiaritate, conform căreia statele membre sau regiunile aleg pe propria răspundere, în funcție de situația regională, măsurile pe care le vor pune în aplicare;

61. consideră, de aceea, că o utilizare de jos în sus a politicii de dezvoltare rurală și a fondurilor asociate ar trebui să se facă mai ales prin parteneriate solide pentru dezvoltare locală;

62. consideră că, având în vedere îmbătrânirea rapidă a agricultorilor europeni activi, este imperios necesar să se prevadă măsuri atractive pentru agricultorii tineri (astfel încât în sector să fie atrase forțe proaspete) și să se completeze sprijinul pentru aceștia, acordat până în prezent în cadrul celui de-al doilea pilon;

63. solicită totodată prevederea unor măsuri speciale pentru punerea în aplicare a propunerilor cuprinse în pachetul privind calitatea, cum ar fi încurajarea modernizării exploatațiilor agricole care generează produse de calitate și sprijinirea campaniilor de comunicare destinate consumatorilor;

64. consideră că este necesară extinderea consultanței pentru întreprinderi în afara cadrului ecocondiționalității la toate domeniile importante de consultanță (tehnicile de producție, economia întreprinderilor, combaterea noilor provocări, introducerea inovării și chestiunile privitoare la gestionarea mediului, acțiunile vizând atenuarea schimbărilor climatice etc.) și adoptarea de măsuri potrivite, în cadrul celui de-al doilea pilon, pentru sprijinirea acestora. În acest context, atenția ar trebui concentrată pe sprijinirea serviciilor de consultanță acreditate. Obiectivul trebuie să fie facilitarea accesului pentru toți agricultorii din UE la serviciile de consultanță competente, indiferent dacă aceste servicii sunt oferite de stat, autorități publice sau întreprinderi private;

65. subliniază rolul deosebit al diversificării pentru exploatațiile agricole structurate pe ferme mici, pentru cele din zone defavorizate, pentru regiunile cele mai nordice cu densitate foarte scăzută a populației, precum și pentru regiunile insulare, transfrontaliere și muntoase, și solicită crearea unor măsuri de încurajare în acest sens;

66. subliniază importanța unei oferte de măsuri de bună calitate pentru dezvoltarea calificărilor în agricultură, în special

pentru perioada ulterioară educației profesionale. Schimbările rapide în sectorul agricol și în cel alimentară, precum și în toate sectoarele conexe, impun formarea pe tot parcursul vieții;

67. susține eforturile Comisiei de a sprijini, în cadrul celui de-al doilea pilon, colaborarea dintre agricultori, în special utilizarea comună a mijloacelor de producție pentru comercializarea produselor, organizarea comună a muncii sau eforturile comune în sectorul creșterii animalelor, pentru a reduce dezavantajele concurențiale ale întreprinderilor mici;

68. subliniază importanța celui de-al doilea pilon al PAC, în special pentru întreprinderile din zonele defavorizate, și, de aceea, sprijină propunerea Comisiei de a oferi și în continuare plăți compensatorii în cadrul programului de dezvoltare rurală. În acest sens, Comitetul propune menținerea actualelor marje de manevră cu privire la stabilirea plăților și mărirea actualii limite superioare, pentru a se răspunde necesităților zonelor de munte cu o structură deosebit de dificilă și a zonelor periurbane ale căror arii rurale sunt puternic urbanizate. Propune în continuare sprijinirea regiunilor celor mai nordice cu o densitate foarte scăzută a populației, precum și a regiunilor insulare, transfrontaliere și muntoase printr-un pachet specific de măsuri, cum ar fi contribuțiile la costurile de colectare a laptelui, măsuri specifice pentru pășunile alpine, primele pentru biodiversitate și recunoașterea produselor din zonele montane în cadrul revizuirii politicii de calitate a Uniunii Europene;

69. subliniază că, pentru numeroase regiuni europene, sporirea competitivității trebuie, în mod imperios, să fie însoțită de îmbunătățirea infrastructurilor agricole; de asemenea, subliniază că inovările sunt o premisă indispensabilă pentru adaptarea la schimbările climatice, sporirea eficienței resurselor și optimizarea gestionării întreprinderilor și, prin urmare, trebuie promovate mai puternic;

70. menționează intenția Comisiei de a prezenta o nouă clasificare unitară la nivelul UE a zonelor intermediare defavorizate și își exprimă îngrijorarea cu privire la această revizuire. Comitetul consideră că noile criterii propuse trebuie să aibă o țintă mai precisă și să le acorde statelor membre și regiunilor suficientă subsidiaritate și flexibilitate. Comitetul subliniază că efectele noii clasificări trebuie, în orice caz, atenuate prin stabilirea de perioade de tranziție corespunzătoare;

71. evidențiază faptul că, în contextul provocărilor pe care le prezintă schimbările climatice, precum și al necesității unei dezvoltări rurale durabile, este necesar să se consolideze și să se simplifice sprijinul acordat acțiunilor care au ca scop utilizarea durabilă a apelor în agricultură, reducând consumul și contaminarea apelor, precum și măsurile care favorizează alimentarea pânzei freatice (de exemplu, întreținerea terenurilor terasate în vederea stabilizării în regiunile insulare și montane sau sporirea fertilității solului) și cele de prevenire a daunelor și de restaurare a infrastructurilor agricole deteriorate de catastrofele climatice;

72. subliniază importanța programelor de agromediu și solicită ca în viitor toate statele membre să aloce acestora cel puțin 10 % din întregul lor buget agricol, pentru a aduce o contribuție reală la durabilitatea agriculturii, precum și la recunoașterea sistemelor agricole cu o valoare naturală ridicată, care permit conservarea și refacerea biodiversității în spațiul agricol și contribuie la o mai bună protecție a apei și a solurilor;

73. subliniază că trebuie introduse din nou stimulente pentru programele de agromediu, pentru a mări gradul de acceptare de către agricultori, și că trebuie să se aprecieze externalitățile pe care le generează anumite practici agricole;

74. consideră că punerea în aplicare a măsurilor din programul de dezvoltare rurală poate fi ușurată considerabil de posibilitatea cofinanțării de către părți terțe;

75. subliniază că gestionarea activă a pădurilor are o importanță deosebită pentru siguranța multor zone rurale, în special a zonelor de munte, și pentru atractivitatea turistică; prin urmare, regiunile ar trebui să aibă posibilitatea de a sprijini gestionarea pădurilor în cadrul planului de dezvoltare regională;

76. subliniază importanța programului LEADER pentru dezvoltarea integrată a zonelor rurale, în special pe baza abordării de jos în sus, care s-a dovedit foarte eficientă, și solicită Comisiei să propună și să consolideze și în viitor

această abordare. În cadrul LEADER trebuie să existe și posibilități mai bune de coordonare a diferitelor proiecte în cadrul planurilor de dezvoltare de la nivel local. Cu toate acestea, este necesar să se mărească flexibilitatea programului LEADER în viitor și să se acorde prioritate abordărilor inovatoare. Sistemul actual, bazat pe axe de dezvoltare și utilizat pentru definirea planului de dezvoltare regională, s-a dovedit a fi rigid. Prin urmare, este necesar să se acorde autorităților locale și regiunilor o flexibilitate mai mare, pentru a răspunde mai bine nevoilor locale. Este necesară simplificarea funcționării planului de dezvoltare regională, în special a elaborării rapoartelor;

77. consideră totodată că abordarea LEADER ar trebui folosită în paralel cu un model de parteneriat pentru dezvoltare locală bazat pe strategii de dezvoltare locală de jos în sus, cu acțiuni multisectoriale, cooperare în materie de inovare și creare de rețele;

78. consideră că restricțiile prevăzute pentru finanțarea investițiilor în întreprinderile din industria alimentară trebuie adaptate evoluțiilor structurale (mărirea sau eliminarea limitelor pentru IMM-uri);

79. evidențiază faptul că sarcinile de programare, derulare a programelor, evaluare, monitorizare și asistență au devenit între timp mult prea costisitoare și că, prin urmare, aceste costuri trebuie reduse considerabil.

Bruxelles, 11 mai 2011

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO

III

(Acte pregătitoare)

COMITETUL REGIUNILOR

A 90-A SESIUNE PLENARĂ DIN 11 ȘI 12 MAI 2011

Avizul Comitetului Regiunilor pe tema „Pentru o politică europeană ambițioasă în favoarea sistemelor din domeniul calității produselor agricole”

(2011/C 192/06)

COMITETUL REGIUNILOR

- consideră calitatea produselor agricole ale UE ca fiind una din principalele valori adăugate ale PAC și unul din principalele sale atuuri pe piețele mondiale; consideră, așadar, că politica în domeniul calității trebuie să reprezinte una din axele principale ale PAC după 2013 și solicită să se creeze instrumente adaptate în cadrul viitoarei PAC, pentru a consolida, promova și sprijini dezvoltarea sistemelor de calitate;
- consideră că este fundamental să se mențină o repartizare echilibrată a activității economice pe teritoriul Uniunii Europene, pe baza unor modele de dezvoltare diferențiate; printr-o diferențiere pe piețe, zonele rurale cele mai defavorizate pot menține o producție agricolă cu ajutorul unor sisteme de calitate existente, care trebuie consolidate și dezvoltate; această abordare diferențiată a piețelor agricole este adecvată îndeosebi pentru produsele din zonele montane și pentru producțiile locale care pot fi valorificate în cadrul circuitelor scurte;
- consideră că protecția denumirii „produs al agriculturii montane” ar contribui în mod durabil la dezvoltarea economică, la amenajarea teritoriului și la protecția mediului;
- consideră că dezvoltarea sistemelor alimentare locale implică crearea unei mărci distinctive la nivel european și dezvoltarea unor instrumente în cadrul celui de-al doilea pilon al PAC, pentru a încuraja producătorii în această direcție și, prin urmare, solicită Comisiei să prezinte propuneri în vederea completării în acest sens a regulamentului privind politica UE în domeniul calității produselor agricole;
- consideră că reușita economică și continuitatea producțiilor agricole valorificate în sisteme de calitate specifice nu pot fi disociate de gestionarea ofertei;
- în continuarea avizelor adoptate anterior, propune specificarea eliminării OMG-urilor în caietele de sarcini ale mărcilor oficiale de calitate;
- solicită întărirea protecției internaționale a indicațiilor geografice.

Raportor

dl René SOUCHON (FR-PSE), președintele regiunii Auvergne

Document de referință

Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind sistemele din domeniul calității produselor agricole

COM(2010) 733 final

I. MIZE ȘI OBIECTIVE

COMITETUL REGIUNILOR

A. Politica în domeniul calității – componentă esențială a PAC și principal avantaj al produselor agricole europene pe piețele internaționale

1. constată că standardele Uniunii Europene privind siguranța și calitatea produselor alimentare sunt printre cele mai riguroase din lume;

2. în opinia sa, calitatea produselor agricole ale UE reprezintă una din principalele valori adăugate ale PAC și unul din principalele sale atuuri pe piețele mondiale;

3. reamintește că sistemele din domeniul calității gestionate colectiv fac parte integrantă din patrimoniul cultural, agricol și culinar al Uniunii Europene. Aceste sisteme din domeniul calității aparțin unui patrimoniu care trebuie protejat și dezvoltat;

4. observă că diferențierea pe criterii de calitate permite sporirea la maximum a valorii adăugate în cadrul lanțului de producție și desfacere, răspunzând unei puternice cereri din partea consumatorilor din UE și a întreprinderilor producătoare;

5. subliniază că, în contextul crizei prețurilor la materiile prime agricole, aceste lanțuri de producție și desfacere de calitate diferențiată au un efect stabilizator asupra teritoriilor. Punerea în practică a lanțurilor de producție și desfacere de calitate diferențiată permite dezvoltarea investițiilor, a cercetării și inovării și asigurarea unei redistribuiri mai echitabile a valorii adăugate la nivelul lanțurilor de producție, în favoarea producătorilor;

6. consideră, așadar, că politica în domeniul calității trebuie să reprezinte una din axele principale ale PAC după 2013;

7. consideră că este fundamental și, prin urmare, solicită ca politica agricolă comună să continue după 2013 să joace un rol de sprijin activ în favoarea unor standarde riguroase pentru produsele agricole europene;

8. consideră că reușita economică și continuitatea producțiilor agricole valorificate în sisteme de calitate specifice nu pot fi dissociate de gestionarea ofertei. Creșterea disproporționată a cantităților produse, dincolo de segmentele de piață obișnuite

în raport cu care sunt valorificate aceste producții, provoacă banalizarea produsului. Această banalizare duce la scăderea prețului, ceea ce poate provoca pur și simplu dispariția produsului. Modelele economice corespunzătoare sistemelor de calitate nu prezintă interes economic decât prin faptul că se deosebesc de modelul standard. Generalizarea, și, prin urmare, banalizarea lor, nu poate să ducă, în timp, decât la deșertificarea celor mai vulnerabile dintre teritorii;

9. constată că dispozitivele actuale nu permit combinarea satisfăcătoare a fondurilor europene, naționale și regionale în operațiuni colective realizate de grupări și regiuni. Într-adevăr, doar principalele indicații geografice pot să mobilizeze autofinanțarea necesară pentru a avea acces la fondurile europene.

B. Sistemele în domeniul calității, instrument esențial în amenajarea teritoriului și în dezvoltarea zonelor rurale

Constată că:

10. sistemele de calitate reprezintă pentru numeroase regiuni agricole modalitatea de a se miza pe globalizare, prin recunoașterea unei expertize specifice și printr-o ofertă de calitate superioară adresată consumatorului;

11. dimensiunea amenajării rurale reprezintă o componentă esențială și indisolubilă a reflecției pe marginea sistemelor de calitate. Aceste sisteme contribuie direct la dinamismul european al regiunilor rurale unde sunt în vigoare;

12. teritoriile rurale ale Uniunii Europene sunt eterogene și sunt constituite dintr-o multitudine de terenuri de cultură foarte diferite. Potențialul lor agronomic, pedologic și climatic, ca și condițiile logistice și de piață diferă prin urmare foarte mult;

13. în contextul globalizării și dată fiind concurența internațională din ziua de azi, regiunile cele mai defavorizate trebuie să poată dispune de instrumente care să le permită să dezvolte modele speciale și să beneficieze, în fața consumatorilor, de o diferențiere a produselor lor agricole pe piețe. Prin urmare, următoarele aspecte sunt esențiale: să se mențină măsurile actuale care compensează dezavantajul concurențial cu care se confruntă regiunile defavorizate; toate regiunile rurale europene trebuie să aibă acces la instrumente de valorificare și de diferențiere a produselor lor pe piețele locale și pe piața europeană sau internațională.

Subliniază că:

14. cerințele de producție specifice și mai riguroase corespunzătoare sistemelor de calitate generează costuri de producție mai ridicate și un efort suplimentar din partea producătorului. Consumatorii acceptă să răsplătească acest efort la un preț echitabil, în schimbul unui produs pe care îl consideră mai bun și/sau tipic;

15. regulile de concurență care se aplică în prezent favorizează regiunile cu cele mai multe avantaje din punctul de vedere al costurilor de producție. În schimb, teritoriile cele mai defavorizate suferă de un handicap, dat fiind principiul competitivității bazate pe costuri.

Așadar, consideră că:

16. este fundamental să se mențină o repartizare echilibrată a activității economice pe teritoriul Uniunii Europene, pe baza unor modele de dezvoltare diferențiate;

17. printr-o diferențiere pe piețe, zonele rurale cele mai defavorizate pot menține o producție agricolă cu ajutorul unor sisteme de calitate existente, care trebuie consolidate și dezvoltate;

18. această abordare diferențiată a piețelor agricole este adecvată îndeosebi pentru produsele din zonele montane și pentru producțiile locale care pot fi valorificate în cadrul circuitelor scurte.

II. RECOMANDĂRI POLITICE

C. Protejarea și promovarea calității în comerțul internațional

19. subliniază că recunoașterea sistemelor de calitate este esențială în contextul schimburilor comerciale internaționale. Această recunoaștere trebuie abordată în mod diferit față de logica unei mărci private. Principiul denumirilor de origine este un principiu de proprietate și de patrimoniu colectiv, diferit de proprietatea privată. Prin urmare, este de dorit întărirea protecției internaționale a indicațiilor geografice;

20. prin urmare, în continuarea avizelor adoptate anterior, își reiterează solicitările în vederea consolidării recunoașterii indicațiilor geografice și a cadrului juridic internațional aplicabil acestor indicații. Această consolidare trebuie să ducă la o protecție cu adevărat eficientă și durabilă a sistemelor de calitate la nivel internațional;

21. consideră îndeosebi că Uniunea Europeană trebuie să-și intensifice eforturile pentru a spori protecția indicațiilor geografice (IGP și DOP) la negocierile din cadrul OMC și OMPI;

22. recomandă în special:

- a. extinderea protecției la care se face referire în articolul 23 din Acordul ADPIC privind aspectele legate de drepturile de proprietate intelectuală referitoare la comerț, la toate produsele agricole;
- b. crearea unui registru multilateral de indicații geografice (IG) la nivel internațional;
- c. încheierea de acorduri bilaterale între UE și țări terțe, în vederea recunoașterii reciproce a tuturor IGP și DOP;

23. este totuși preocupat de riscurile aferente anumitor acorduri bilaterale în curs de negociere, referitoare la recunoașterea reciprocă a produselor incluse într-o indicație geografică. Trebuie să se garanteze că încheierea acestor acorduri nu va presupune introducerea pe piața europeană a unor produse provenind din țări terțe incluse într-o indicație geografică, dar pentru care nivelul de exigență sau de control să nu fie armonizat cu standardele europene;

24. recomandă să se ia măsuri specifice pentru a se evita desfacerea în interiorul UE sau exportul produselor a căror etichetare nu este conformă cu legislația în domeniul calității aplicabilă produselor agricole din UE;

D. Clarificarea și consolidarea definiției indicațiilor geografice

25. se îndoiește de relevanța modificării definiției DOP și IGP propusă de Comisia Europeană în proiectul său de regulament;

26. solicită în mod expres Comisiei Europene, în legătură cu impactul eventual al eliminării referințelor în fazele de elaborare și de realizare a produselor, să se asigure că această schimbare nu va duce la o reducere a protecției sau la utilizări abuzive;

27. de asemenea, are îndoieli în legătură cu utilitatea elaborării de definiții specifice pe tipuri de produse și subliniază că luarea în considerare a eventualelor specificități privind fazele anumitor tipuri de produse nu trebuie să aducă atingere unității și coerenței sistemului de indicații geografice la nivel european;

28. solicită Comisiei Europene să explicitizeze procedura pe care o va urma în cazul actelor delegate și recomandă consultarea prealabilă a tuturor părților interesate.

E. Promovarea și diferențierea produselor montane

29. atrage atenția asupra faptului că produsele din agricultura de munte au pentru consumatori o identitate solidă, reprezentativă pentru niște sisteme de producție de cele mai multe ori extensive și/sau tradiționale. Aceste produse oferă în mare măsură economiei locale bunuri publice și valoare;

30. reamintește că zonele muntoase reprezintă aproximativ 40 % din teritoriul european în sens larg ⁽¹⁾, 18 % din gospodăriile agricole, 15 % din suprafața agricolă utilă europeană ⁽²⁾. În plus, procentul de zone muntoase din totalul teritoriului Uniunii Europene nu va face decât să crească odată cu extinderea ⁽³⁾;

31. consideră că recunoașterea produselor montane și etichetarea specifică a acestora fac parte dintr-o politică ce trebuie integrată fără întârziere în politica globală în domeniul calității produselor agricole a Uniunii Europene. Această integrare trebuie să fie în concordanță cu recunoașterea acordată zonelor montane în cadrul politicii agricole comune;

32. consideră că producătorii din zonele montane trebuie să aibă capacitatea de a-și valorifica la maximum produsele în sistemele de calitate, aceasta fiind o condiție indispensabilă pentru a-și menține activitatea, având în vedere că au niveluri de producție mai scăzute ⁽⁴⁾, determinând astfel avantaje calitative directe ⁽⁵⁾ pentru consumator;

33. subliniază că produsele montane sunt specifice prin locul și metodele de producție și de prelucrare ⁽⁶⁾;

⁽¹⁾ „Mountain areas in Europe” (Zonele montane în Europa), studiu realizat de NORDRegio pentru Comisia Europeană (DG REGIO, 2004).

⁽²⁾ „Peak performance: New insights into Mountain Farming in the European Union” (Performanță de vârf: noi viziuni asupra agriculturii montane în Uniunea Europeană), document de lucru al serviciilor Comisiei, decembrie 2009.

⁽³⁾ „Europe’s ecological Backbone: recognising the true value of our mountains” (Coloana vertebrală a Europei: recunoașterea adevăratei valori a munților noștri) sept. 2010, EEA nr. 6/2010.

⁽⁴⁾ „Peak performance: New insights into Mountain Farming in the European Union” (Performanță de vârf: noi viziuni asupra agriculturii montane în Uniunea Europeană), document de lucru al serviciilor Comisiei, decembrie 2009 productivitatea exploatațiilor din zonele montane defavorizate este cu 28 % mai mică decât cea a zonelor defavorizate nemontane și cu 40 % mai mică în comparație cu zonele care nu sunt defavorizate.

⁽⁵⁾ „La composante milieu physique dans l’effet terroir pour la production fromagère: quelques réflexions à partir du cas des fromages des Alpes du Nord” (Componenta mediului fizic în efectul de produs tradițional al producției de brânzeturi: câteva reflecții pornind de la cazul brânzeturilor din Alpii de Nord). Jean-Marcel Dorioz, Philippe Fleury, Jean-Baptiste Coulon, Bruno Martin. Courier de l’environnement de l’INRA nr. 40, iunie 2000 <http://www.inra.fr/dpenv/pdf/DoriozD27.pdf>.

⁽⁶⁾ Produsele agroalimentare montane în Europa: rezultate, concluzii și realizări concrete ale proiectului, nov. 2004, p.7 și 17.

34. prin urmare, consideră că protecția termenului de „produs al agriculturii montane” ar permite, cu un cost relativ modest, o mai bună valorificare și protejare a produselor de munte (incluzând aici produsele agricole și cele de origine animală, precum și prelucrarea acestora la fața locului), încurajând crearea în toate statele membre a unui segment de piață destinat valorificării acestor produse. Această valorificare ar asigura, de asemenea, menținerea și dezvoltarea tradițiilor, culturii și patrimoniului regiunilor montane, consolidând implantarea structurilor de producție și de prelucrare la nivel regional și local;

35. astfel, consideră că această protecție sub forma unei denumiri „produs al agriculturii montane” ar contribui în mod durabil la dezvoltarea economică, la amenajarea teritoriului și la protecția mediului. Aceste mize sunt foarte importante pentru regiunile în care abandonul terenurilor agricole înseamnă degradarea mediului, sporirea riscurilor „naturale” și sărăcirea țesutului social, economic și cultural;

36. semnalează că este dificil să se avanseze cifre la scară europeană privind piețele produselor montane, în condițiile în care termenul nu este definit la nivel european. Cu toate acestea, se poate constata un impact cu adevărat pozitiv asupra anumitor lanțuri de producție atunci când li se oferă operatorilor posibilitatea unei valorificări specifice; în acest sens, se poate menționa exemplul sectorului lactatelor din Masivul Central din Franța ⁽⁷⁾;

37. reamintește că s-a pronunțat deja în mai multe rânduri în favoarea introducerii unor mențiuni rezervate opționale pentru produsele agriculturii montane și își reiterează cu ocazia prezentului aviz solicitarea de a fi luate în considerare fără întârziere produsele agricole montane în cadrul viitoarei politici în domeniul calității a Uniunii Europene;

38. de asemenea, subliniază din nou că regiunile ar trebui să joace un rol important la definirea acestor mențiuni de munte și sprijinul la crearea de game de produse în cadrul unei politici de dezvoltare rurală teritorializate;

⁽⁷⁾ O nouă etichetare ca lapte de munte care tocmai a fost creată ar trebui să permită valorificarea a 3-4 milioane de litri de lapte de consum, adică o treime din producția Masivului Central: <http://www.leprogres.fr/fr/region/la-haute-loire/haute-loire/article/3939334,183/Une-marque-Montagne-pour-le-lait-du-Massif-central.html>. Exemplele elvețiene arată că valoarea adăugată poate ajunge la 30 % față de laptele de consum generic (Revista Montagna, iunie 2010). Laptele de munte reprezintă 11,5 % din laptele produs în Europa și o exploatare de lactate din 5 sau 6. Costul de producție este cu peste 12 % mai mare decât cel aferent laptelui de câmpie, iar remunerația muncii mai scăzută cu 10 000 EUR/UMA. Ajutoarele nu compensează aceste dezavantaje decât în proporție de 34 % („Laptele de munte european: un simbol în pericol” – Institutul de creștere a animalelor CNIEL, mai 2009, p.7).

F. Promovarea circuitelor scurte și a vânzării directe

39. consideră, în continuarea avizului privind sistemele alimentare locale, adoptat anterior ⁽⁸⁾, că promovarea circuitelor scurte și a vânzării directe este esențială. Amintește că, în același aviz, Comitetul a definit „sistemul alimentar local” ca o combinație de patru factori: un lanț scurt; o distanță fizică mică între locul de producție și cel de consum; un proces care include și aspecte precum transportul, distribuția, tratarea produselor reziduale, energia regenerabilă, marketingul, promovarea și gestionarea calității; un proces dirijat la nivel local și regional. Subliniază că circuitele scurte permit relocarea producțiilor agricole și împărmântenirea acestor producții în teritoriul lor de origine, facilitând consumul acestora pe piețele locale. Circuitele scurte participă la buna repartizare a activităților agricole pe ansamblul teritoriului european și au un efect pozitiv asupra mediului, cu condiția ca aceste producții să fie adaptate la capacitățile naturale ale teritoriilor respective;

40. semnalează, de asemenea, interesul economic al circuitelor scurte care pot permite unor producători să-și sporească veniturile recuperând în propriul beneficiu marjele unui lanț prea lung. Într-adevăr, poziția acestor producători nu le permite să reziste regulilor de negociere și condițiilor de comercializare ale lanțurilor agroalimentare, acestea având o putere comercială foarte concentrată;

41. în legătură cu promovarea circuitelor scurte, precizează că:

- a. este vorba de favorizarea apropierii între punctele de producție și locurile de consum al produselor alimentare, prelucrate sau nu, și, prin urmare, de încurajarea circuitelor de producție, prelucrare și comercializare celor mai scurte din punct de vedere geografic. Această apropiere permite, așadar, reducerea emisiilor inutile de gaze cu efect de seră produse de circuitele prea lungi și prea complexe;
- b. sistemele de vânzare directă ale micilor producători pe piețele locale fac parte din aceste circuite scurte și trebuie să fie integrate pe deplin în politica globală a producțiilor agricole a Uniunii Europene. Aceste circuite scurte permit restabilirea unei legături puternice între producător și consumator. De asemenea, permit garantarea trasabilității produselor într-un mod mai simplu, consumatorul fiind asigurat în legătură cu originea produselor consumate;
- c. principiul circuitelor scurte nu constă doar în reducerea numărului de intermediari dintre producători și consumatori, ci trebuie să permită, înainte de toate, dinamizarea lanțului agroalimentar la nivel regional și local. Aceste circuite scurte

includ producătorii, sectorul prelucrării și distribuitorii de la nivel regional și local, toți aceștia contribuind, direct sau indirect, la dinamismul zonelor rurale;

d. această abordare trebuie să fie însoțită obligatoriu de o mai bună repartizare a valorii adăugate de-a lungul lanțului, astfel încât producătorii să fie primii care recuperează această valoare adăugată;

42. consideră că dezvoltarea sistemelor alimentare locale implică crearea unei mărci distinctive la nivel european și dezvoltarea unor instrumente în cadrul celui de-al doilea pilon al PAC, pentru a încuraja producătorii în acest sens;

43. prin urmare, solicită Comisiei să prezinte propuneri în vederea creării unei noi sigle și a definirii unei identități proprii pentru produsele locale care sunt comercializate în cadrul sistemelor alimentare locale. Aceste elemente de identificare vor completa regulamentul privind politica UE în domeniul calității produselor agricole;

44. susține ferm lansarea de către Comisie a unor inițiative vizând extinderea obligativității de a menționa pe etichetă „locul de proveniență agricolă” al produselor agricole și ar încuraja conceperea unor inițiative similare de etichetare obligatorie pentru serviciile de catering;

45. subliniază că această nouă marcă ar putea oferi o soluție pentru miile de produse tradiționale ale regiunilor europene care nu aspiră neapărat să fie incluse într-o indicație geografică;

46. pe de altă parte, dorește să atragă atenția Comisiei Europene, Parlamentului European și Consiliului asupra necesității de a prevedea adaptarea normelor în materie de achiziții publice pentru înlesnirea cumpărării de produse agricole locale de către autoritățile locale. În acest sens, articolul 26 din Directiva 2004/18/CE menționează posibilitatea pentru autoritățile contractante de a include în caietul lor de sarcini considerente sociale și de mediu;

47. solicită modificarea articolului 53 din Directiva 2004/18/CE, pentru a putea fi luate în considerare în mod explicit criteriile de proximitate și/sau criteriile privind reducerea emisiilor de CO₂ provocate de transportul de marfă;

48. în sfârșit, subliniază că regiunile ar putea fi gestionarele noii mărci „circuite scurte” menționate mai sus, întrucât acestea sunt în măsură să se pronunțe asupra caracterului local și cultural al acestor produse. De asemenea, regiunile sunt partenerul prioritar pentru promovarea acestor produse, în complementaritate cu fondurile europene;

⁽⁸⁾ Avizul prospectiv al Comitetului Regiunilor privind sistemele alimentare locale, adoptat la sesiunea plenară din 27 ianuarie 2011. Raportor: dna Lenie Dwarshuis-Van De Beek, membru al Consiliului executiv al provinciei Zuid-Holland (NL – ALDE).

G. Promovarea și dezvoltarea Specialităților tradiționale garantate

49. semnaleză că sistemele de *specialități tradiționale garantate* permite păstrarea, chiar dezvoltarea anumitor produse agroalimentare tradiționale. Pentru aceste *specialități tradiționale garantate*, mare parte din valoare este conferită de producător, spre deosebire de majoritatea produselor agroalimentare industriale actuale. Aceste produse contribuie în acest fel la asigurarea diversității ofertei agroalimentare și la promovarea bogăției patrimoniului gastronomic european;

50. consideră că ar fi util să se instituie, la nivelul Uniunii Europene, un recensământ al ansamblului produselor din care se compune arta culinară tradițională europeană. Această abordare ar permite crearea unei baze pentru o eventuală recunoaștere ca *specialități tradiționale garantate*. De asemenea, ar fi în concordanță cu inițiativa pusă în practică de Unesco la scară internațională și ar permite generalizarea anumitor demersuri similare practicate de mai multe state membre.

H. Eliminarea organismelor modificate genetic din produsele de calitate

51. în continuarea avizelor adoptate anterior, propune specificarea eliminării OMG-urilor în caietele de sarcini ale mărcilor oficiale de calitate. Statele membre ar putea aplica în mod progresiv această eliminare, într-un termen rezonabil de maximum cinci ani, pentru a permite producătorilor să întreprindă măsurile tehnice necesare. Această perioadă ar servi la crearea de lanțuri de aprovizionare alternative, care să permită înlocuirea utilizării OMG-urilor din materiile prime, în special în ce privește furajele;

52. într-adevăr, consideră esențial să se interzică în mod explicit utilizarea organismelor modificate genetic în toate etapele de fabricare a produselor aflate sub marca oficială de calitate. Această interdicție ar permite garantarea continuității metodelor de producție tradiționale și a caracteristicilor distinctive în cadrul sistemelor de calitate;

53. de asemenea, consideră că interzicerea OMG-urilor în caietele de sarcini reprezintă o condiție indispensabilă, pe termen scurt, pentru menținerea transparenței și credibilității sistemelor de calitate față de consumatori;

54. subliniază că modificarea caietelor de sarcini pentru mărcile oficiale de calitate devine tot mai urgentă, dat fiind că apar inițiative private, în afara produselor de calitate, care garantează produse „fără OMG-uri”;

55. de asemenea, subliniază că dezvoltarea unei piețe garantate fără OMG-uri pentru produsele aflate sub marca oficială de calitate reprezintă o oportunitate pentru producători, dată fiind enorma cerere a consumatorilor europeni în acest domeniu;

56. consideră că produsele care poartă marca oficială de calitate, fără OMG-uri, la fel ca și produsele provenite din agricultura ecologică, vor putea fi valorificate pe deplin în rândul consumatorilor. În fapt, această valorificare va asigura continuitatea unei mai bune căi de comercializare, compensând astfel eventualele costuri adiționale care ar putea fi asumate pe termen scurt de producători;

57. subliniază că eliminarea OMG-urilor din produsele cu marca oficială de calitate trebuie să fie însoțită de o strategie ofensivă în ce privește producția și aprovizionarea cu proteine vegetale fără OMG-uri la nivelul Uniunii Europene. Această strategie este indisolubil legată de dezvoltarea coerentă în Europa a culturilor fără OMG-uri și reprezintă în acest sens o oportunitate semnificativă de dezvoltare a proteaginoaselor în Europa, culturi cu avantaje agronomice și ecologice recunoscute pe scară largă. Această politică de dezvoltare a gamelor de proteine fără OMG-uri trebuie aplicată în cadrul PAC, prin adoptarea de ajutoare agro-ecologice specifice;

58. ca atare, preconizează elaborarea unui studiu privind culturile bogate în proteine și fără OMG-uri (mazăre, mazărice), care par a reprezenta cea mai bună soluție pentru realizarea unor lanțuri de producție a proteinelor în care nu se utilizează OMG-uri⁽⁹⁾;

59. consideră că supracosturile generate de specificarea excluderii OMG-urilor în caietele de sarcini ale oricăror produse cu etichete oficiale de calitate vor putea fi reduse prin punerea în aplicare treptată (pe o perioadă de cinci ani), că aceste supracosturi, dacă sunt repartizate la scara întregului lanț de aprovizionare, vor fi reduse pentru consumatori (aceștia trebuind să plătească în plus doar câțiva cenți pe kilogram)⁽¹⁰⁾ și că, în sfârșit, avantajele ecologice generate de culturile bogate în proteine vegetale fără OMG-uri vor compensa totalitatea acestor supracosturi pe termen mediu și lung⁽¹¹⁾;

60. subliniază necesitatea etichetării produselor de calitate provenite din materii prime (carne, ouă, lapte, etc.) obținute prin utilizarea de furaje modificate genetic, astfel încât să fie împiedicată o formă de concurență neloială între producția internă obținută fără OMG-uri și cea cu OMG-uri, provenită de pe piața internațională;

⁽⁹⁾ În prezent, aceste două produse sunt asigurate în principal de Franța (mazăre) și Marea-Britanie (mazărice).

⁽¹⁰⁾ Milanesi, J. – „Quel avenir pour les filières animales «sans OGM» en France? Illustration par le poulet Label Rouge”(Care este viitorul lanțurilor de producție animale „fără OMG” în Franța? Caz ilustrativ: puiul cu etichetă roșie) 3es journées de recherches en sciences sociales. INRA SFER CIRAD, 9, 10 & 11 decembrie 2009 – Montpellier, Franța. <http://www.sfer.asso.fr/content/download/2981/27271/version/1/file/B3+-+Milanesi.pdf>.

⁽¹¹⁾ La relance des légumineuses dans le cadre d'un plan protéines: quels bénéfices environnementaux?(Relansarea leguminoaselor în cadrul unui plan pentru proteine: care sunt beneficiile pentru mediu?), Comisariatul general pentru dezvoltare durabilă, Franța, 2009. http://www.developpement-durable.gouv.fr/IMG/pdf/E_D15.pdf.

I. Controlul producției

61. consideră că reglementarea și controlul ofertei de produse agricole de calitate reprezintă o miză majoră pentru politica agricolă ⁽¹²⁾ și că, deși nu intră sub incidența legilor de funcționare a piețelor standardizate, sistemele de calitate sunt și ele expuse situațiilor neprevăzute care pot apărea pe piață;

62. consideră că dezvoltarea și menținerea sistemelor de calitate sunt indisolubile de o politică concertată de control al ofertei. Creșterea productivității și/sau a cantităților produse într-o regiune este adesea incompatibilă cu protecția mediului și cu menținerea calității și a caracteristicilor produsului;

63. de asemenea consideră că, fără un control al producției, dezvoltarea necontrolată a cantităților vândute poate provoca, în anumite cazuri, o scădere considerabilă a prețurilor plătite producătorilor, anulând interesul pe care acest tip de producție îl prezintă pentru producătorii respectivi. În plus, în zonele dezavantajate din punct de vedere natural, producătorii nu pot compensa scăderea prețului produselor de calitate prin sporirea volumului producției, astfel încât, dat fiind că nu se pot adapta, vor dispărea;

64. consideră, prin urmare, că sistemele de calitate din sectorul agricol trebuie să fie decuplate de principiul concurenței bazate doar pe preț și că durabilitatea unui sistem de calitate nu trebuie să se întemeieze pe sporirea volumului, ci, dimpotrivă, pe calitatea intrinsecă a produsului, justificând astfel un preț mai ridicat pe care și consumatorul este pregătit să-l accepte;

65. solicită, așadar, în continuarea avizelor adoptate anterior, instituirea unor instrumente de control al producției pentru gamele de produse de calitate diferențiată și invită Comisia Europeană să propună instrumente specifice de gestionare a acestor piețe;

J. Îmbunătățirea comunicării și sprijinirea dezvoltării sistemelor de calitate

66. în opinia sa, consumatorul este un coparticipant la relocalizare și la stabilirea producțiilor agricole, întrucât el asigură remunerarea;

67. consideră că, pentru a permite consumatorului să participe activ la beneficiile determinate de sistemele de

calitate, este esențială întărirea comunicării asupra condițiilor de producție. Consumatorii trebuie să dispună de instrumentele necesare pentru a recunoaște cele 4 logouri oficiale europene și a le deosebi de siglele întreprinderilor private asociate unor toponime;

68. consideră că este de dorit utilizarea generalizată și sistematică de către operatori a simbolurilor grafice stabilite de Consiliu sau de Comisie pentru etichetarea produselor agricole de calitate, și că consumatorii trebuie să fie mai bine informați în legătură cu semnificația și importanța acestor simboluri;

69. solicită să se creeze instrumente adaptate în cadrul viitoarei PAC, pentru a consolida, promova și sprijini dezvoltarea sistemelor de calitate;

70. solicită în special adoptarea de măsuri în cadrul celui de-al doilea pilon al PAC, menite să îmbunătățească sau să înlocuiască măsurile existente din FEADR referitoare la susținerea și promovarea sistemelor de calitate prin:

- a. o mai mare luare în considerare a obligațiilor producătorilor în ce privește produsele de calitate;
- b. ajutoare mai cuprinzătoare pentru grupările de producători în fazele de certificare, control, promovare sau de studii prealabile;
- c. posibilitatea de finanțare a DOP sau IGP ca protecție tranzitorie;
- d. posibilitatea de a finanța acțiunile colective depuse de mai multe DOP și IGP și de a recurge la cofinanțări naționale și regionale.

K. Simplificarea și îmbunătățirea punerii în aplicare a politicii în domeniul calității

71. reamintește că acțiunea UE în domeniul calității produselor agricole este indispensabilă pentru asigurarea unei protecții eficiente a acestor produse și pentru garantarea unor informații fiabile destinate consumatorilor;

72. salută propunerile Comisiei Europene menite să modernizeze regulile și să reducă sarcinile administrative pentru producători, în special în ce privește înregistrarea produselor;

⁽¹²⁾ Giraud-Héraud Eric, Soler Louis-Georges. *Quelle légitimité à des mécanismes de régulation de l'offre dans les appellations d'origine protégée?* (Care este legitimitatea mecanismelor de reglementare a ofertei în denumirile de origine protejate?) În: *Économie rurale*, nr. 277-278, 2003. p. 123-134. http://www.persee.fr/web/revues/home/prescript/article/ecoru_0013-0559_2003_num_277_1_5441.

73. salută, de asemenea, recunoașterea rolului și a responsabilităților grupărilor de producători în gestionarea indicațiilor geografice;

74. este de acord cu propunerea Comisiei care vizează simplificarea și mai buna orientare a sistemului aplicabil specialităților tradiționale garantate.

Bruxelles, 12 mai 2011

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO

Avizul Comitetului Regiunilor pe tema „Pachetul privind laptele”

(2011/C 192/07)

COMITETUL REGIUNILOR

- dorește să sublinieze importanța majoră a producției de lapte în Uniunea Europeană. În multe state membre și regiuni, aceasta reprezintă un pilon important al economiei regionale și al valorii adăugate în agricultură. Producția de lapte preia în acest context sarcini ecologice importante, cu un impact durabil asupra spațiului rural, fiind în același timp un furnizor important de locuri de muncă în regiunile rurale;
- consideră că procesul de reformă trebuie să țină seama de diferențele regionale și structurale în domeniul creșterii animalelor de lapte și al prelucrării laptelui. În multe regiuni, laptele este produs preponderent în cadrul unor întreprinderi familiale mici și mijlocii, pe când în altele predomină marile întreprinderi agricole în domeniul producției de lapte. De aceea, reformele din sectorul produselor lactate nu trebuie să pericliteze aceste structuri, și în special pe acelea care contribuie la o creștere economică durabilă;
- sprijină inițiativa Comisiei Europene de a introduce anumite reglementări uniforme pentru organizațiile producătorilor de lapte din UE, pentru a oferi astfel posibilitatea de creare a unor asociații ale producătorilor în toate regiunile, inclusiv la nivel transfrontalier;
- prin urmare, consideră că statele membre ar trebui în continuare să dispună de posibilitatea de a recunoaște organizațiile de producători și asociațiile acestora din sectorul laptelui în conformitate cu legislația națională, ținând seama de anumite cerințe impuse de legislația UE;
- salută propunerea Comisiei Europene de a autoriza crearea unor organizații interprofesionale în sectorul laptelui și al produselor lactate, pentru a stimula astfel cercetarea și dezvoltarea, promovarea unei producții ecologice și desfacerea acestor produse;
- constată că o „plasă de siguranță” fiabilă, care să poată reacționa rapid și eficient la modificări excepționale ale pieței sau ale prețurilor, este o condiție necesară pentru o producție de lapte europeană orientată spre viitor.

Raportor	Emilia MÜLLER (DE-PPE), ministru pentru afaceri federale și europene al landului Bavaria
Documente de referință	Raportul Comisiei Europene către Parlamentul European și Consiliu – Evoluția situației pieței și condițiile subsecvente de eliminare treptată a sistemului de cote pentru lapte COM(2010) 727 final Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului în ceea ce privește relațiile contractuale din sectorul laptelui și al produselor lactate COM(2010) 728 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

Dezvoltarea politică și importanța regională a sectorului laptelui

1. atrage atenția asupra faptului că sectorul laptelui este supus unuia dintre cele mai puternice procese de liberalizare din UE. Reducerea nivelului ajutoarelor interne, decuplarea plăților directe și a primei pentru lapte, eliminarea progresivă a măsurilor de protecție exterioară, precum și eliminarea sistemului de cote pentru lapte, prevăzută pentru 2015, reprezintă provocări majore pentru producătorii de lapte și fabricile de produse lactate;

2. se așteaptă ca liberalizarea pieței laptelui să ducă la o volatilitate mai mare a prețurilor, contribuind la incertitudini serioase în ceea ce privește planificarea producției la nivelul producătorilor de lapte;

3. insistă asupra necesității de a opri speculațiile pe piețele agricole mondiale și subliniază rolul pe care trebuie să-l joace în acest sens politica privind comerțul exterior a Uniunii Europene; reamintește că noua PAC ar trebui întemeiată pe principiul independenței alimentare și că problema deschiderii pieței europene pentru importuri mai ieftine ar trebui legată de discuțiile privind propunerile de reglementare a pieței europene;

4. pornește de la premisa că, pe de altă parte, deschiderea piețelor și liberalizarea volumului producției vor oferi posibilitatea de a recepționa mai bine semnalele piețelor și de a profita de potențialul existent în ceea ce privește cererea;

5. dorește să sublinieze importanța majoră a producției de lapte în Uniunea Europeană. În multe state membre și regiuni, aceasta reprezintă un pilon important al economiei regionale și al valorii adăugate în agricultură. Producția de lapte preia în acest context sarcini ecologice importante, cu un impact durabil asupra spațiului rural, fiind în același timp un furnizor important de locuri de muncă în regiunile rurale;

6. subliniază că liberalizarea pieței laptelui nu trebuie să periclitizeze securitatea alimentară pe piața internă și să cauzeze modificări nejustificate ale preferințelor actuale ale consumatorilor. De asemenea, în ceea ce privește producția și

consumul, liberalizarea nu trebuie să contribuie la noi denaturări ale pieței în și între statele membre, între nordul și sudul, respectiv estul și vestul continentului sau în raport cu țări terțe;

7. consideră că procesul de reformă trebuie să țină seama de diferențele regionale și structurale în domeniul creșterii animalelor de lapte și al prelucrării laptelui. În multe regiuni, laptele este produs preponderent în cadrul unor întreprinderi familiale mici și mijlocii, pe când în altele predomină marile întreprinderi agricole în domeniul producției de lapte. De aceea, reformele din sectorul produselor lactate nu trebuie să periclitizeze aceste structuri, și în special pe acelea care contribuie la o creștere economică durabilă;

8. este de părere că structurile eterogene din sectorul produselor lactate trebuie, de asemenea, luate în considerare, în condițiile în care gama largă a acestor produse, de la specialitățile regionale până la produsele inovatoare destinate pieței, are o importanță considerabilă pentru aprovizionarea cu produse lactate de calitate, sigure și sănătoase în Uniunea Europeană;

9. se așteaptă ca eliminarea sistemului de cote pentru lapte să contribuie la un transfer pe scară mai largă al producției spre locuri mai favorabile, ceea ce ar reprezenta o provocare majoră pentru regiunile afectate;

10. subliniază faptul că atât producerea, cât mai ales prelucrarea laptelui necesită investiții considerabile, cu o utilizare intensivă a forței de muncă în procesele de producție și prelucrare, caracterizate prin cicluri lungi și o nevoie de siguranță în ceea ce privește planificarea;

11. semnalează faptul că producătorii de lapte urmăresc cu atenție sporită semnalele pieței și își orientează întreprinderile în funcție de acestea, dar că în continuare trebuie depuse eforturi susținute pentru ca aceștia să se poată menține pe o piață a laptelui liberalizată.

12. având în vedere avantajele nutriționale, dorește să încurajeze UE și autoritățile statelor membre să promoveze activ Programul european de distribuire a laptelui în școli pentru a încuraja obiceiuri alimentare sănătoase în rândul copiilor;

Provocări pe o piață a laptelui liberalizată

13. se așteaptă ca, printr-o serie de reforme, să se asigure raționalizarea pieței și crearea unui mediu în care să predomină transparența, cu reguli acceptate de toți actorii aflați pe picior de egalitate;

14. consideră că volatilitatea crescândă a prețurilor reprezintă una din principalele provocări pentru producția regională a laptelui. Datorită producției lor continue, caracterizată prin cicluri de producție lungi, asigurarea lichidității și depășirea crizelor pieței sunt de o importanță capitală pentru producători;

15. consideră, în consecință, că măsurile și posibilitățile de limitare a riscurilor de pierdere a veniturilor constituie un element important al reformelor în sectorul laptelui. Utilizarea unor mecanisme industriale, regionale și comunitare de gestionare a riscurilor trebuie să garanteze producătorilor un grad de siguranță suficient în ceea ce privește planificarea producției lor. În acest sens, mecanismele de garantare a prețurilor pentru sectorul prelucrării laptelui pot fi la fel de importante ca și posibilitatea de a compensa riscurile unei filiere sau unei asociații de producători;

16. atrage atenția că inovațiile și cercetarea reprezintă factori esențiali pentru extinderea cu succes și în mod durabil a acestui sector; subliniază însă, în acest context, necesitatea de a oferi informații fiabile consumatorilor;

17. este convins că deschiderea piețelor și liberalizarea producției vor putea crea noi posibilități de export, atât pentru produsele adaptate piețelor terțe, cât și pentru specialitățile regionale și produsele de calitate;

18. se așteaptă ca aceste posibilități de export să fie exploatate numai dând dovadă de multă determinare; în special întreprinderile mici și mijlocii, definatorii pentru producția europeană de lactate la nivel regional, și sectorul laptelui vor trebui să beneficieze de un sprijin sporit în această privință, cât și pentru dezvoltarea unor lanțuri de valori regionale;

19. atrage atenția asupra faptului că liberalizarea pieței laptelui și promovarea exporturilor pot declanșa evoluții necontrolate și modificări în actualul echilibru al pieței; prin urmare, solicită Comisiei Europene să examineze care vor fi efectele deschiderii piețelor și ale liberalizării pieței laptelui asupra lanțurilor de producție și de aprovizionare și ce modificări decurg din aceste efecte în ceea ce privește consumul intern;

Evoluțiile pieței

20. ia notă de raportul privind piața produselor lactate prezentat de Comisie, care explică influența puternică a evoluțiilor mondiale asupra sectorului european al laptelui și

demonstrează importanța pe care au avut-o măsurile de reglementare (intervenție, depozitare privată și restituții la export) pentru stabilizarea prețului laptelui la un nivel scăzut, care au fost adoptate în 2009;

21. recunoaște că prețurile deosebit de ridicate ale laptelui din anul 2007 au fost determinate în mod special de oferta scăzută și cererea puternică pe plan mondial;

22. amintește că recenta criză a pieței laptelui din 2009, când s-a înregistrat cel mai scăzut nivel de prețuri raportat la alte perioade în Europa, a fost influențată de cererea slabă la export, între altele datorită crizei economice mondiale, și de oferta excedentară de lapte; ar saluta, în același timp, o examinare din partea Comisiei Europene a factorilor care influențează prețul de consum al laptelui;

23. subliniază că această criză de pe piața laptelui nu a avut un impact la fel de puternic asupra tuturor regiunilor, dar că, peste tot în Europa, ea a pus în pericol în mod deosebit existența acelor producători de lapte care au efectuat investiții;

24. împărtășește opinia Comisiei, conform căreia livrările de lapte în UE vor continua să crească, prelucrarea acestuia fiind marcată mai ales de creșteri în ceea ce privește transformarea în brânzeturi și în produse din lapte proaspăt, pentru care există posibilități de desfacere atât în Uniunea Europeană, cât și la export;

25. recunoaște că în anumite state membre, cotele naționale de lapte deja nu mai au efect coercitiv în condițiile unei situații relativ bune în ceea ce privește veniturile realizate și că, în aceste regiuni, semnalele pozitive ale pieței sunt mai bine recepționate;

26. este de acord cu Comisia cu privire la faptul că piețele mondiale de produse au o influență mare asupra prețurilor și evoluției pieței în UE și că mai ales pentru segmentele de produse orientate către export, capacitatea UE de a prelua stocuri de intervenție este importantă pentru stabilitatea pieței. Cu toate acestea, Comitetul așteaptă propunerile Comisiei privind noile măsuri de care vor beneficia toate regiunile Uniunii;

27. reamintește că, în perioada crizei laptelui, s-a intervenit numai pentru un volum de 4,5 % din producția de unt și 27,4 % din producția de lapte degresat și că aproximativ 262 de milioane de kg de brânză, 559 de milioane de kg de lapte praf integral și aproape 133 de milioane de kg de unt au fost vândute prin acordarea de subvenții la export;

Consolidarea poziției de piață a producătorilor de lapte și chestiuni referitoare la concurență

28. salută recomandările Grupului la nivel înalt privind sectorul laptelui cu privire la analiza provocărilor pe termen mediu și lung din sectorul produselor lactate și prezentarea sa exhaustivă a modului de organizare și a structurii lanțului de valori în statele membre;

29. susține concluziile Grupului la nivel înalt privind sectorul laptelui în ceea ce privește eterogenitatea și specificul regional al modului de organizare a producătorilor de lapte și specificul regional al structurilor din sectorul de prelucrare a laptelui;

30. atrage atenția că peste jumătate din producția europeană de lapte este oferită spre comercializare de către cooperative de prelucrare a laptelui;

31. constată că în multe regiuni ale UE, producția regională este sprijinită de întreprinderi private și de cooperative de prelucrare a laptelui, care cuceresc piețele viitorului și creează produse de succes, orientate spre piață și inovatoare;

32. aderă la opiniile Grupului la nivel înalt privind sectorul laptelui, conform cărora, în condițiile unei continue liberalizări a pieței, poziția concurențială a producătorilor de lapte trebuie examinată și consolidată;

33. atrage însă atenția că există mari diferențe regionale în modul de organizare a producătorilor de lapte. Există regiuni în care piața este dominată de întreprinderi mari, în timp ce în alte regiuni există în paralel întreprinderi private de dimensiuni medii și cooperative de prelucrare a laptelui. Unele regiuni se văd însă confruntate cu anumite rămăneri în urmă în ceea ce privește ameliorarea structurilor existente la furnizori;

34. consideră că propunerea Comisiei Europene de favorizare a utilizării contractelor de livrare pentru lapte reprezintă o posibilitate reală de a oferi producătorilor de lapte o mai mare siguranță a planificării și mai multă claritate în ceea ce privește livrările de lapte;

35. atrage atenția că obligativitatea de elaborare a contractelor de livrare a laptelui nu trebuie să ducă la perturbări pe piața internă sau la denaturări ale concurenței în livrările transfrontaliere ale laptelui;

36. prin urmare, solicită Comisiei să vegheze cu atenție ca aceste contracte să fie negociate absolut liber în conformitate cu normele UE privind concurența;

37. subliniază avantajele pe care le oferă organizațiile recunoscute ale producătorilor de lapte, mai ales pentru punerea în comun a livrării laptelui și pentru negocierile privind livrările de lapte, atât pentru producători, cât și pentru întreprinderile prelucrătoare;

38. recunoaște existența unui dezechilibru în lanțul de creare a valorii adăugate, în mod special acolo unde producătorii de lapte nu dispun de posibilitatea de a se organiza în asociații pentru a comercializa laptele lor;

39. subliniază necesitatea consolidării furnizorilor în interiorul lanțului de valori, în mod deosebit pe o piață a laptelui,

pe care prețurile sunt stabilite fără măsuri de reglementare din partea statului;

40. sprijină inițiativa Comisiei Europene de a introduce anumite reglementări uniforme pentru organizațiile producătorilor de lapte din UE, pentru a oferi astfel posibilitatea de creare a unor asociații ale producătorilor în toate regiunile, inclusiv la nivel transfrontalier;

41. atrage atenția că unele state membre și regiuni dispun de experiență îndelungată în ceea ce privește asociațiile producătorilor de lapte care își comercializează laptele în mod colectiv;

42. salută organizarea la scară europeană a producătorilor din sectorul laptelui. Cu toate acestea, o astfel de organizare trebuie să țină seama de specificul fiecărei regiuni;

43. prin urmare, consideră că statele membre ar trebui în continuare să dispună de posibilitatea de a recunoaște organizațiile de producători și asociațiile acestora din sectorul laptelui în conformitate cu legislația națională, ținând seama de anumite cerințe impuse de legislația UE;

44. recunoaște faptul că organizațiile transnaționale de producători și asociațiile transnaționale ale acestora necesită o reglementare uniformă la nivelul UE;

45. se pronunță de asemenea în favoarea faptului ca noile reglementări care vor fi impuse în ceea ce privește negocierile contractuale ale organizațiilor de producători și asociațiilor acestora să fie conforme cu sistemul armonizat;

46. consideră că este necesar ca reglementările privind organizațiile de producători să nu fie stabilite prin intermediul unor acte delegate, întrucât aceste reglementări privesc domenii esențiale ale organizării comune a piețelor;

47. în orice caz, solicită Comisiei să nu periclitizeze existența actualelor organizații ale producătorilor și să examineze cu atenție care sunt reglementările și condițiile pertinente pentru recunoașterea organizațiilor de producători, astfel încât acestea să poată comercializa cu succes laptele lor, ținând seama de caracteristicile sectorului și diferențele structurale regionale;

48. consideră, după caz, că sunt necesare anumite dispoziții tranzitorii pentru organizațiile producătorilor de lapte existente;

49. consideră că ar fi adecvat să nu se aplice limitele pentru punerea în comun a livrării laptelui de către organizațiile de producători în cazul organizațiilor de producători de lapte integrate pe verticală, care prelucurează laptele;

50. solicită să fie prevăzută posibilitatea de a reexamina plafoanele stabilite pentru punerea în comun, astfel încât concurența de pe piața laptelui să nu fie redusă sau eliminată;

51. în acest sens, salută în mod expres posibilitatea ca plafonul național să fie redus la un nivel adecvat, pentru a garanta astfel concurența regională și locală în sectorul laptelui. Protecția întreprinderilor mici și mijlocii de prelucrare a laptelui împotriva unor bariere în calea concurenței este de mare importanță pentru existența acestora și asigurarea succesului producției de lapte la nivel regional;

52. salută propunerea Comisiei Europene de a autoriza crearea unor organizații interprofesionale în sectorul laptelui și al produselor lactate, pentru a stimula astfel cercetarea și dezvoltarea, promovarea unei producții ecologice și desfășurarea acestor produse;

53. urmărește garantarea unei concurențe sănătoase, care să garanteze tuturor actorilor de pe piață o cotă corespunzătoare a valorii adăugate;

54. solicită Comisiei Europene să prevadă o evaluare periodică a reglementărilor prevăzute pentru organizațiile de producători și organizațiile interprofesionale, pentru a garanta tuturor actorilor din lanțul de valori în sectorul laptelui o bază fiabilă pentru punerea în comun și o orientare de piață pe termen lung;

55. recunoaște necesitatea pentru Comisia Europeană de a comunica corect și în timp util informațiile referitoare la piață, dar își exprimă îngrijorarea cu privire la utilizarea și utilitatea acestor informații, în condițiile în care acestea ar putea avea repercusiuni asupra unei piețe volatile, sensibile la speculații;

Măsuri de piață

56. constată că o „plasă de siguranță” fiabilă, care să poată reacționa rapid și eficient la modificări excepționale ale pieței sau ale prețurilor, este o condiție necesară pentru o producție de lapte europeană orientată spre viitor;

57. prin urmare, solicită ca perioadele de intervenție să nu mai fie limitate în timp, pentru a permite o reacție rapidă și eficace în caz de criză;

58. solicită reintroducerea depozitării private a brânzeturilor în caz de criză în Uniunea Europeană, pentru a oferi astfel o „plasă de siguranță” adaptată producției crescânde de brânzeturi;

59. subliniază importanța deosebită a măsurilor pentru stabilizarea pieței laptelui și solicită Comisiei să mențină posibilitatea acordării unor subvenții de export în caz de criză, în condiții strict definite;

60. își exprimă îndoiala cu privire la eficacitatea unei reduceri de 1-2 % a producției de lapte în UE în schimbul unor compensații;

61. își exprimă îndoiala cu privire la organizarea și fezabilitatea unei reduceri voluntare a producției în schimbul unor compensații, în condițiile în care o asemenea măsură ar încuraja specula și ar oferi un potențial considerabil pentru abuzuri. O asemenea măsură ar constitui în același timp un obstacol în calea adaptării de către un producător, din proprie inițiativă, a producției sale la evoluția pieței.

II. AMENDAMENTE

Amendamentul 1

Considerentul (6)

Text propus de Comisie	Amendamentul CoR
(6) Există o problemă de repartitie a prețului de la un capăt la altul al lanțului, care afectează în special prețurile de la poarta fermei. Pe de altă parte, se constată că în cursul anului 2009, oferta de lapte nu a reacționat la scăderea cererii. Într-adevăr, în anumite state membre mari producătoare de lapte, ca reacție la scăderea prețurilor, agricultorii au produs mai mult decât în anii precedenți. Valoarea adăugată în cadrul lanțului s-a concentrat tot mai mult în sectoarele situate în aval și îndeosebi în fabricile de produse lactate.	(6) Există o problemă de repartitie a prețului de la un capăt la altul al lanțului, care afectează în special prețurile de la poarta fermei. Pe de altă parte, se constată că în cursul anului 2009, oferta de lapte nu a reacționat <u>doar într-o mică măsură</u> la scăderea cererii. Într-adevăr, în anumite state membre mari producătoare de lapte, ca reacție la scăderea prețurilor, agricultorii au produs mai mult decât în anii precedenți. Valoarea adăugată în cadrul lanțului s-a concentrat tot mai mult în sectoarele situate în aval și îndeosebi în fabricile de produse lactate.

Expunere de motive

Reacțiile producătorilor de lapte din diferitele state membre la criza din sectorul laptelui au fost diferite. În ansamblu, în conformitate cu raportul Comisiei, s-a putut constata o scădere a cantității de lapte livrat cu 0,6 % în 2009 față de 2008.

În ceea ce privește contribuția la valoarea adăugată, cererea (comerțul) se află de regulă într-o poziție mai avantajoasă decât oferta (producătorii și industria prelucrătoare).

Amendamentul 2*Articolul 122*

Text propus de Comisie	Amendamentul CoR
La articolul 122 primul paragraf litera (a), după punctul (iii) se adaugă următorul punct: „(iiia) sectorul laptelui și al produselor lactate;”	La articolul 122 primul paragraf litera (a), după punctul (iii) se adaugă următorul punct <u>un nou alineat (5)</u> : „(iiia) sectorul laptelui și al produselor lactate;” <u>„Statele membre recunosc în aceleași condiții ca cele din alineatul 1, literele (b) și (c) organizațiile producătorilor din sectorul laptelui și al produselor lactate.</u> <u>Statele membre definesc toate celelalte condiții de recunoaștere.</u> <u>Dacă este cazul, Comisia adoptă dispoziții de aplicare privind organizațiile transnaționale ale producătorilor din acest sector, inclusiv asistența administrativă care trebuie acordată de autoritățile competente în cazul cooperării transnaționale.”</u>

Expunere de motive

O încadrare a sectorului laptelui și produselor lactate în articolul 122 alineatul (1) litera (a) al Regulamentului (CE) nr. 1234/2007 ar implica, în conformitate cu articolul 124 alineatul (1), o reglementare completă și definitivă, care ar neutraliza sistemele de reglementare existente și funcționale la nivel național. Pentru a permite o recunoaștere a organizațiilor de producători în temeiul legislației naționale și în conformitate cu dreptul UE, sectorul laptelui nu ar trebui reglementat, așa cum se preconizează, prin articolul 122 alineatul (1) litera (a) al Regulamentului, ci, de exemplu, prin intermediul unui nou alineat (5) al articolului 122 al Regulamentului. Astfel se ține cont de diferențele naționale și se respectă principiul subsidiarității.

Pentru organizațiile transnaționale ale producătorilor ar trebui, după caz, să se adopte anumite reglementări uniforme la nivelul UE. În consecință, Comisia este autorizată să adopte dispoziții de aplicare uniforme pentru acest sector.

Celelalte condiții de recunoaștere trebuie în schimb definite la nivelul statelor membre. Și în acest caz se ține astfel cont de diferențele naționale și se respectă principiul subsidiarității. Responsabilitatea pentru reglementarea altor condiții de recunoaștere revine prin urmare exclusiv statelor membre.

Amendamentul 3*Articolul 126 a alineatul (3)*

Text propus de Comisie	Amendamentul CoR
La capitolul II din titlul II partea II, se adaugă următoarea secțiune IIa: „(...) Articol 126a Negocieri contractuale în sectorul laptelui și al produselor lactate (...) 3. În sensul prezentului articol, trimerile la organizațiile de producători includ, de asemenea, asociațiile unor astfel de organizații de producători. Pentru a se asigura că aceste asociații sunt monitorizate în mod corect, Comisia poate adopta, prin intermediul unor acte delegate, normele aplicabile condițiilor necesare pentru recunoașterea unor astfel de asociații.”	La capitolul II din titlul II partea II, se adaugă următoarea secțiune IIa: „(...) Articol 126a Negocieri contractuale în sectorul laptelui și al produselor lactate (...) 3. În sensul prezentului articol, trimerile la organizațiile de producători includ, de asemenea, asociațiile unor astfel de organizații de producători. Pentru a se asigura că aceste asociații <u>organizațiile de producători și asociațiile acestora</u> sunt monitorizate în mod corect <u>în ceea ce privește negocierile contractuale reglementate prin alineatele (1) și (2)</u> , Comisia poate adopta, prin intermediul unor acte delegate, normele <u>aplicabile condițiilor</u> necesare <u>pentru recunoașterea unor astfel de asociații.”</u>

Expunere de motive

Articolul 126a al propunerii stabilește reguli cu privire la negocierile contractuale în sectorul laptelui și al produselor lactate. Autorizarea acordată Comisiei de a adopta, prin intermediul unor acte delegate, „normele aplicabile condițiilor necesare pentru recunoașterea unor astfel de asociații” nu corespunde regimului general al articolului 126a al propunerii și trebuie deci eliminată.

În schimb, reglementările cu privire la controlul adecvat al organizațiilor producătorilor și al asociațiilor acestora în ceea ce privește negocierile contractuale reglementate prin alineatele (1) și (2) sunt utile.

În concluzie, prin articolul 126a alineatul (3) teza a doua, Comisia trebuie autorizată să adopte acte cu privire la organizațiile producătorilor și la asociațiile acestora.

Amendamentul 4

Articolul 126 b NOU

Text propus de Comisie	Amendamentul CoR
	Următorul articol 126b se inserează după articolul 126a: <u>„Asociațiile organizațiilor de producători</u> <u>O asociație a organizațiilor de producători din sectorul laptelui și produselor lactate se constituie la inițiativa organizațiilor de producători recunoscute și poate desfășura oricare dintre activitățile unei organizații de producători. O astfel de asociație poate fi recunoscută la cerere de către oricare stat membru, dacă acesta consideră că asociația este capabilă să realizeze în mod efectiv aceste activități.</u> <u>Dacă este cazul, Comisia adoptă dispoziții de aplicare privind asociațiile transnaționale ale organizațiilor de producători din acest sector, inclusiv asistență administrativă care trebuie acordată de autoritățile competente în cazul cooperării transnaționale.</u> <u>Statele membre definesc toate celelalte condiții de recunoaștere.”</u>

Expunere de motive

Sistemul de recunoaștere a asociațiilor organizațiilor de producători constituie un element esențial și nu poate fi definit în acte delegate – cum a fost prevăzut în articolul 126a, alineatul (3) teza a doua – ci trebuie definit în cadrul regulamentului.

Pentru organizațiile transnaționale ale producătorilor ar trebui, după caz, adoptate anumite reglementări uniforme la nivelul UE. Prin urmare, Comisia este autorizată să adopte dispoziții de aplicare uniforme pentru acest sector.

Celelalte condiții de recunoaștere trebuie în schimb definite la nivelul statelor membre. Și în acest caz se ține astfel cont de diferențele naționale și se respectă principiul subsidiarității. Responsabilitatea pentru reglementarea altor condiții de recunoaștere revine prin urmare exclusiv statelor membre.

Amendamentul 5*Articolul 204*

Text propus de Comisie	Amendamentul CoR
La articolul 204 se adaugă următorul alineat: „6. În ceea ce privește sectorul laptelui și al produselor lactate, până la 30 iunie 2020 se aplică articolul 122 primul paragraf punctul (iii) și articolele 123 alineatul (4), 126a, 177a, 185e și 185f.”	La articolul 204 se adaugă următorul alineat: „6. În ceea ce privește sectorul laptelui și al produselor lactate, până la 30 iunie 2020 se aplică articolul 122 <u>alineatul (5)</u> primul paragraf punctul (iii) și articolele 123 alineatul (4), 126a, <u>126b</u> , 177a, 185e și 185f.”

Expunere de motive

A se vedea amendamentele 2 și 4.

Amendamentul 6*Articolul 185 f, punctul 2 c)*

Text propus de Comisie	Amendamentul CoR
iii) durata de validitate a contractului, care poate fi încheiat pe o durată nedeterminată și însoțit de clauze de reziliere.	iii) durata de validitate a contractului, care poate fi încheiat pe o durată <u>determinată sau</u> nedeterminată și însoțit de clauze de reziliere <u>și renegociere</u> .

Expunere de motive

Elementele fundamentale ale contractelor ar trebui să permită un maxim de flexibilitate, de care să poată profita în egală măsură producătorii și întreprinderile de prelucrare a laptelui.

Bruxelles, 12 mai 2011

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO

Prețul abonamentelor în 2011
(fără TVA, inclusiv cheltuieli de transport pentru expediere simplă)

Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	1 100 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, versiunea tipărită + DVD, ediție anuală	22 de limbi oficiale ale UE	1 200 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria L, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	770 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, DVD, ediție lunară (cumulat)	22 de limbi oficiale ale UE	400 EUR pe an
Supliment la Jurnalul Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice), DVD, ediție săptămânală	Multilingv: 23 de limbi oficiale ale UE	300 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria C – Anunțuri de concurs	Limbă (limbi) în funcție de concurs	50 EUR pe an

Abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, care apare în limbile oficiale ale Uniunii Europene, este disponibil în 22 de versiuni lingvistice. Jurnalul Oficial cuprinde seriile L (Legislație) și C (Comunicări și informații).

Pentru fiecare versiune lingvistică se încheie un abonament separat.

În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 920/2005 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial L 156 din 18 iunie 2005, care prevede că, temporar, instituțiile Uniunii Europene nu au obligația de a redacta toate actele în irlandeză și nici de a le publica în această limbă, Jurnalele Oficiale publicate în limba irlandeză se comercializează separat.

Abonamentul la Suplimentul Jurnalului Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice) cuprinde toate cele 23 de versiuni lingvistice oficiale într-un singur DVD multilingv.

La cerere, abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* conferă dreptul de a primi diverse anexe ale Jurnalului Oficial. Abonaților li se semnalează apariția anexelor printr-un aviz către cititori inclus în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Distribuire și abonamente

Abonamente la diverse periodice destinate vânzării, precum abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, pot fi contractate prin agențiile noastre de vânzări.

Lista agențiilor de vânzări este disponibilă la adresa:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_ro.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) oferă acces direct și gratuit la dreptul Uniunii Europene. Acest site permite consultarea *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, inclusiv a tratatelor, a legislației, a jurisprudenței și a actelor pregătitoare ale legislației.

Pentru mai multe informații despre Uniunea Europeană, consultați: <http://europa.eu>

